

Krośnieńska Biblioteka
Publiczna

*Krośnieńskie
zeszyty
biblioteczne*

Nr 19

Krosno

2006

*Krośnieńska Biblioteka Publiczna
w Krośnie*

***Krośnieńskie Zeszyty
Biblioteczne***

Nr 19

Krosno 2006

Spis treści

	Działalność merytoryczna Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w 2005 roku. <i>Oprac. B. Bęben</i>	5
	Biblioteki publiczne w powiecie krośnieńskim w 2005 roku. <i>Oprac. M. Bobusia</i>	20
W. Belcik	Konferencja w Nyiregyhaza, 23-24 marca 2006	24
B. Bęben	Biblioteki publiczne w Polsce w latach 1999-2004	26
W. Belcik	Doświadczenia w zakresie współpracy regionalnej i międzyregionalnej	32
	Prezentacja Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w Warszawie	37
T. Leśniak	Uniwersalność pisarza z Krosna. Jan Tulik w Bibliotece Narodowej w Warszawie	39
T. Leśniak	Posiedzenie Zarządu Polskiego Związku Bibliotek	40
W. Belcik	XIX Posiedzenie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej przy ZG SBP w Krakowie	44
J. Łach	Klub Miłośników Fantastyki „Elizjum” w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej	46
T. Leśniak	XV Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Liderów Kultury	47
	Kronika. <i>Oprac. W. Belcik</i>	49

Działalność merytoryczna Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w 2005 roku

I. ZBIORY BIBLIOTECZNE

Zbiory Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w Krośnie na koniec 2005 roku liczyły:

- **220.962 woluminy książek** (w tym: 110.447 wol. w Bibliotece Głównej),
- **38.953 jednostek zbiorów specjalnych** (w tym: 38.007 jednostek inwentarzowych zbiorów audiowizualnych),
- **2.356 oprawne czasopisma** w Czytelni Głównej i Oddziale dla Dzieci.

1. Zakupy

W roku 2005 **przybyło 14.801 wol. za kwotę 323.743,92 PLN**, w tym:

- **z zakupu - 13.734 wol. za 311.938,97 PLN**, tj.:
dla Biblioteki Głównej - 6.328 wol. za 166.677,98 PLN,
dla filii miejskich - 7.406 wol. za 145.260,99 PLN,
- **z darów - 839 wol. za 8.973,75 PLN**, tj.:
dla Biblioteki Głównej - 365 wol. za 4.963,00 PLN,
dla filii miejskich - 474 wol. za 4.010,75 PLN,
- **z innych wpływów - 228 wol. za 2.831,20 PLN**, tj.:
dla Biblioteki Głównej - 110 wol. za 1.822,00 PLN
dla filii miejskich - 118 wol. za 1.009,20 PLN
oraz **2.084 jednostki inwentarzowe zbiorów specjalnych za 14.920,62 PLN**.

Prowadzona w KBP polityka gromadzenia zbiorów uwzględnia m.in. preferencje czytelnicze. Znalazło to odzwierciedlenie w strukturze zakupów. W roku 2005 przedstawiała się ona następująco:

- **dla Biblioteki Głównej:** literatura piękna dla dzieci i młodzieży - 8,3%, literatura piękna dla dorosłych - 37,4%, literatura popularnonaukowa - 54,3%,

- **dla Filii miejskich:** literatura piękna dla dzieci i młodzieży - 35%, literatura piękna dla dorosłych - 38%, literatura popularnonaukowa - 27%.

Biblioteka realizowała zakupy nowości w hurtowniach i księgarniach w oparciu o procedury określone w Ustawie o zamówieniach publicznych z dn. 10 czerwca 1994 roku. z późn. zm.

Na zakup zbiorów w 2005 roku KBP wydatkowała z własnego budżetu **232.738,97 PLN**, z Ministerstwa Kultury otrzymaliśmy kwotę **79.000,00 PLN**.

Średnia cena książki zakupionej w 2005 roku wyniosła **22,70 PLN**.

Ponadto uzupełniano zbiory w oparciu o dary czytelników, a także przyjmując książki w zamian za zagubione (łącznie 1.067 wol. za 11.804,95 PLN).

We wszystkich placówkach prenumerowano **czasopisma bieżące**. Biblioteka Główna wraz z filiami zabezpieczała swoim czytelnikom dostęp do 110 tytułów czasopism (219 egzemplarzy). W ciągu roku wydatkowano na ten cel **26.523,53 PLN**. Ponadto Czytelnia Główna i Oddział dla Dzieci służyły czytelnikom 2.356 oprawnymi tomami czasopism oraz nieoprawnymi rocznikami z lat ubiegłych.

2. Struktura zbiorów KBP i Filii miejskich

Struktura zbiorów na koniec 2005 roku przedstawiała się następująco:

- literatura piękna dla dzieci	- 46 418 wol.	21%
- literatura piękna dla dorosłych	- 89 620 wol.	41%
- literatura popularnonaukowa	- 84 924 wol.	38%
<hr/>		
Ogółem	- 220 962 wol.	100%

Kompletowanie zbiorów zarówno poprzez pozyskiwanie materiałów nowych jak i w drodze przejmowania ich od czytelników w formie darów i w zmian za zagubione dokonywano poprzez podejmowanie świadomych i przemyślanych decyzji. W pełni obiektywne i uzasadnione wydaje się wzbogacanie zbiorów w oparciu o potrzeby środowiska czytelniczego. Mając na uwadze ten fakt inaczej kreuje się strukturę księgozbioru Biblioteki Główniej, a inaczej filii miejskich. Wynika to z różnych potrzeb

czytelniczych.

W roku 2005 struktura księgozbiorów przedstawiała się następująco:

	Struktura księgozbioru	
	Biblioteka Główna	Filie miejskie
Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	10%	32%
Literatura piękna dla dorosłych	43%	38%
Literatura popularno-naukowa	47%	30%

Biblioteka Główna posiadała **41.037 jednostek zbiorów specjalnych**, w tym:

- zbiorów audiowizualnych - 38.007 jedn.
- zbiorów elektronicznych - 154 jedn.
- innych zb. specjalnych - 2.876 jedn.

3. Kontrola i selekcja zbiorów

W roku sprawozdawczym przeprowadzono zgodnie z harmonogramem skontrum księgozbioru Filii nr 3, 4, 7.

Ogółem wycofano 4.381 woluminów, w tym w wyniku selekcji **2.568 woluminów**.

II. CZYTELNICZY I CZYTELNICTWO

Zbiory Biblioteki są jej wizytówką, dlatego też dbając o ich jakość i ilość starano się w jak największym stopniu zaspokajając potrzeby czytelników, dążąc tym samym do optymalizacji wykorzystania biblioteki oraz poszerzenia jej społecznego zasięgu.

Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Krośnie, która w swojej strategii funkcjonowania wśród powinności bibliotecznych zwraca szczególną uwagę na: wspieranie edukacji oraz rozpowszechnianie informacji, na bieżąco śledziła i analizowała wyniki czytelnictwa, osiągane przez nasze placówki.

W 2005 roku biblioteki zarejestrowały:

1. Czytelnicy - odwiedziny

- w wypożyczalniach zanotowano **19.497 stałych czytelników** (+ 3%), którzy odwiedzili je **147.195 razy** (- 1,3%)*,
- odwiedziny w czytelniach - **45.799 osób** (+ 14%)
- w Zbiorach Audiowizualnych **226 stałych użytkowników** (- 64%), którzy odwiedzili je **3.982 razy** (- 3,8%)

2. Udostępnianie zbiorów

- w wypożyczalniach udostępniono na zewnątrz **365.905 książek** (+ 2,3%),
- w czytelniach skorzystano na miejscu z **175.026 wydawnictw zwartych i ciągłych** (+ 11%) i wypożyczono **9.791** czasopism (+ 2%),
- w Dziale Zbiorów Audiowizualnych ludziom słabo widzącym wypożyczono **63.089 „książki mówionej”** (- 8%),
- w Bibliotece Głównej wykorzystano również **379** jedn. zbiorów specjalnych (dżs, map, płyt i in.) (- 17%),
- w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych korzystano ze zbiorów 9 bibliotek i skierowano do nich 47 zamówień; wypożyczono tym sposobem 24 książki,
- z dostępu do Internetu w Czytelni Internetowej skorzystało **6.809 użytkowników**, którzy uiścili opłaty w kwocie **7.765 PLN**.

3. Wyniki całoroczne

Uogólniając powyższe dane, Krośnieńska Biblioteka Publiczna była odwiedzana w 2005 roku **192.994 razy**. Użytkownikom udostępniono w ciągu roku **614.199** wydawnictw zwartych, ciągłych i innych dokumentów.

W **892 imprezach** kulturalno-oświatowych wzięło udział **10.949 uczestników**. W czytelniach udzielono odpowiedzi na **18.277 pytań czytelniczo-informacyjnych** (+ 3%).

---

* wzrost (+) lub spadek (-) w stosunku do 2004 roku

4. Średnie dzienne uzyskanych wyników

Przeliczając uzyskane dane na średnie dzienne, biblioteki publiczne zarejestrowały następujące wskaźniki:

- odwiedziny w wypożyczalniach
(w tym Dział Zbiorów Audiowizualnych) - 556 osoby,
- odwiedziny w czytelniach - 176 osób,
- uczestnicy różnych imprez - 45 osób,
- wypożyczono do domu - 1.619 jedn. inwent.,
- w tym: w Dz. Zbiorów Audiowizualnych - 231 kaset,
- udostępniono w czytelniach - 622 tyt. wyd.,
- udzielono - 66 informacji.

Osiągnięte wyniki wskazują na to, że codziennie biblioteki odwiedzane były przez **732** czytelników, którym udostępniano **2.241** tytułów wydawnictw zwartych i ciągłych oraz **231** kaset ks. mówionej. Codziennie udzielano **66** odpowiedzi na różnorodne zapytania czytelniczo-informacyjne. W bogatej ofercie zajęć animacyjnych brało udział dziennie **45** osób.

5. Osiągnięte wskaźniki

	Lata			
	2005	2004	2003	2002
Liczba mieszkańców Krosna (oficjalne dane na 31 XII 2003 r.)	47.992	48.025	48.142	48.762
Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców	28,6	21,8	9,5	15,24
Wskaźnik zakupu książek na 100 czytelników	70,44	55,38	24,4	41,30
Średnia cena zakupionej książki	22,70	22,27	20,36	17,39
Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców	1.280	1.230	859	825,5
Czytelnicy na 100 mieszkańców	40,6	39,5	38,9	36,9

6. Struktura wypożyczeń

Struktura wypożyczeń w KBP i filiach, w 2004 przedstawiała się następująco:

- Literatura piękna dla dzieci i młodzieży - 20,8%
- Literatura piękna dla dorosłych - 50,7%
- Literatura popularnonaukowa - 28,4%

Strukturę wypożyczeń w Bibliotece Głównej i w 7 Filiach miejskich przedstawia tabela:

	Struktura wypożyczeń	
	Biblioteka Główna	Filie miejskie
Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	8%	36%
Literatura piękna dla dorosłych	54%	47%
Literatura popularnonaukowa	38%	17%

III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA BIBLIOTEKI I FORMY POPULARYZACJI CZYTELNICTWA

Biblioteka Główna wydała, w roku 2005:

- „Krośnieńskie Zeszyty Biblioteczne” nr 16 i 17 oraz nr specjalny,
- Katalog literatury popularnonaukowej zakupionej do Czytelni Głównej i Wypożyczalni Głównej (6 numerów),
- Katalog Wydawnictw Regionalnych przeznaczony na Targi Euroregionalne „Kontakt” (1 numer),
- Moja mała Ojczyzna - baśnie, podania, legendy - prace nagrodzone i wyróżnione w konkursie literackim w ramach projektu „Miejsca od innych droższe”,
- Miejsca od innych droższe - Almanach literacki,
- Tradycja i historia regionów we współczesnej literaturze polskiej i słowackiej - materiały z konferencji.

Ponadto opracowano:

- materiały do Kroniki Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej,
- 5 programów działalności kulturalno-edukacyjnej realizowanej w KBP do Podkarpackiego Informatora Kulturalnego,
- 10 opracowań o programie kulturalnym Biblioteki na stronę internetową,
- 4 komunikaty na konferencję „Biblioteka Publiczna a społeczność lokalna - wyzwania na dziś i jutro”,
- 11 folderów dotyczących prezentowanych twórców regionalnych,
- 22 opracowania na temat działalności Biblioteki do miesięcznika „Croscena”,
- liczne materiały informacyjne i reklamowe oraz zaproszenia i dyplomy dla Biblioteki Głównej i filii,
- 8 ankiet o dziedzictwie kulturowym regionu na wystawę „Wiano” w Nyiregyhaza (Węgry),
- 1 ankietę o dżs (dla biblioteki w Olsztynie),
- 2 ankiety o komputeryzacji KBP,
- 1 opracowanie dla Urzędu Marszałkowskiego na temat współpracy KBP z bibliotekami słowackimi,
- 4 wnioski o dofinansowanie działalności kulturalno-edukacyjnej do Urzędu Miasta Krosna,
- 2 wnioski do Ministerstwa Kultury i Sztuki o dofinansowanie bieżących zadań instytucji przejętych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- 2 wnioski o dofinansowanie działalności KBP przez Urząd Marszałkowski,
- informacje dla lokalnych mediów.

Systematycznemu upowszechnianiu nawyków czytelniczych wśród dzieci i młodzieży, krzewieniu czytelnictwa służył realizowany od kilku lat przez wszystkie filie miejskie cykl głośnego czytania w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.

W kwietniu obchodom Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich towarzyszyło spotkanie autorskie Andrzeja Grabowskiego oraz 2 spotkania Michała Jagiełły, dyrektora Biblioteki Narodowej oraz autora licznych książek, z kadrą bibliotekarzy oraz czytelnikami.

KBP była również współorganizatorem XIII Międzynarodowej Jesieni Literackiej Pogórza. 19 października 2004 roku gośćmi KBP byli Karl Grenzler - poeta i tłumacz z Niemiec, Stefan Jurkowski - poeta, krytyk literacki, eseista, Leszek Żuliński - poeta. Za wspieranie inicjatywy „Pogórza” dyrektor KBP Teresa Leśniak i wicedyrektor Bogusława Bęben otrzymały „Wielki Laur za powiększanie piękniejszej strony świata”.

Ponadto KBP zorganizowała 16 spotkań z pisarzami, podróżnikami i ludźmi kultury. Z naszymi czytelnikami spotkali się m.in.: A. Stasiuk, A. Cabała, J. Belcik, A. Grabowski, M. Jagiełło, E. Dzikowska, E. Marszałek, J. Kasza, W. Siemion, K. Maliszewski, J. Babiaryz, Lam Qang My.

Popularyzacji wiedzy i czytelnictwa służyły też organizowane liczne konkursy recytatorskie i pięknego czytania, organizowane w Oddziale dla Dzieci i Filii nr 8.

IV. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA

W 2005 roku w Bibliotece Głównej i Filiach miejskich udzielano informacji i porad bibliograficznych.

Biblioteki Krosna udzieliły łącznie **18.277 (+ 3%)** różnego rodzaju informacji czytelnikom indywidualnym: studentom, dziennikarzom, uczniom szkół średnich i pomaturalnych, osobom prywatnym. Utrzymywało się duże zainteresowanie tematyką regionalną, o czym świadczy wciąż rosnąca liczba wydanych książek i czasopism regionalnych.

Czytelnia Główna i Dział Informacyjno- Regionalny zarejestrowały 13.393 udzielone informacje i porady bibliograficzne oraz udzielały pomocy przy korzystaniu z bibliografii tradycyjnych i elektronicznego katalogu Biblioteki.

W Czytelni Główniej wykonano dla czytelników ze zbiorów bibliotecznych **64.006** (220 dziennie) kserokopii ze zbiorów bibliotecznych.

W Dziale Informacyjno-Regionalnym opracowano 6 zestawień bibliograficznych oraz kalendarz rocznic na 2006 rok. Tematem zestawień były:

- Bieg Lotników w Ustianowej 1986-2004,
- Kultura fizyczna w Ustrzykach Dolnych 1976-1998,
- Motywy literackie (na podstawie czasopisma „Cogito”),
- Systemy radiowo-telewizyjne,
- Śmierć w literaturze średniowiecza, baroku i Młodej Polski,
- Porady prawne dla bibliotekarzy 2003-2005.

Prowadzono istniejące kartoteki i gromadzono lokalne pisma samorządowe, pisma stowarzyszeń. Do zbiorów regionalnych pozyskano 5 nowych tytułów czasopism lokalnych (Przystań, Ziarno Gorczycy, Krośnieński Kurier Samorządowy, Głos Chorkówki, Jodła) oraz sporą grupę druków ulotnych. Zarejestrowano i opracowano 122 zespoły grupowe dżs.

W Dziale Informacyjno-Regionalnym Biblioteki Głównej kontynuowano opracowanie kartoteki zagadnieniowej w systemie elektronicznym. Rozpoczęto opracowanie instrukcji do klasyfikacji działowej bibliografii regionalnej. Centralny katalog czasopism uzupełniono o archiwizowane gazety i czasopisma własne oraz nabytki Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej i Biblioteki Muzeum Podkarpackiego w Krośnie za rok 2004.

We wszystkich placówkach systematycznie uzupełniano istniejące katalogi i kartoteki kartkowe.

W Czytelni Internetowej udostępniano zasoby informacji, aplikacje użytkowe i dokumenty elektroniczne. W ciągu roku zarejestrowano ogółem 6.809 odwiedzin i udzielono 48 informacji, w tym 6 z zakresu problematyki europejskiej oraz 21 porad dotyczących korzystania z edytorów tekstu, obsługi poczty elektronicznej, programów OCR, wypełniania i wysyłania formularzy elektronicznych itp.

Z bazy elektronicznej Lex OMEGA korzystało 21 osób, z aplikacji użytkowych - 1.120 osób.

W ciągu roku czytelnicy wykonali 731 wydruków.

Ponadto w Czytelni Internetowej tworzono i na bieżąco uzupełniano tekstowy zbiór opisów bibliograficznych dokumentów elektronicznych

na CD-ROM (dodatki do czasopism, dokumenty elektroniczne współwydane z drukami zwartymi).

W dniach 11-14 i 17-20 października b.r. Krośnieńska Biblioteka Publiczna była organizatorem warsztatów komputerowych dla bibliotekarzy filii i bibliotek publicznych z powiatu krośnieńskiego. W zajęciach wzięło łącznie udział 28 osób w 4 grupach ćwiczebnych. Zajęcia w każdej grupie trwały łącznie 6 godzin. W teoretycznej części warsztatów omówiono zagadnienia obejmujące podstawy budowy i działania komputera. Zdobyta wiedza stanowiła podstawę ćwiczeń w drugiej części warsztatów, poświęconej pracy z edytorami tekstu.

V. KOMPUTERYZACJA BIBLIOTEKI

W 2005 roku Biblioteka Główna zakupiła:

- zestawy komputerowe wraz z systemem operacyjnym i oprogramowaniem użytkowym - 5 szt.,
- projektor Hitachi CPX 440,
- drukarka - 1 szt.,
- czytnik kodów kreskowych - 1 szt.,
- skaner Mustek ScanExpress A3 USB
- zasilacze awaryjne - 5 szt.

Ponadto pozyskano zestawy komputerowe z programu IKONKA - 3 szt. dla Filii nr 4 i zaimplementowano program Sowa TCP.

Na całość zadania wydatkowano **30.051,98 PLN**.

KBP przedłużyła umowę z ACK Cyfronet AGH na obsługę domeny **kbp.krosno.pl**. Czytelnia Internetowa na bieżąco aktualizowała stronę domową biblioteki.

Bazę zbiorów uzupełniono o 7.277 rekordów, tj. 16.966 woluminów.

VI. DOSTĘP DO KSIĄŻEK OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział Zbiorów Audiowizualnych KBP prowadził obsługę osób niepełnosprawnych. Korzystają z niego przede wszystkim ludzie z wadami wzroku, chorzy, dzieci dyslektyczne i emeryci.

Zbiory te udostępniane są na zewnątrz, można z nich skorzystać także na miejscu. Czytelnikom, którzy ze względów zdrowotnych nie mogli korzystać osobiście ze zbiorów, KBP dowoziła książki do domu.

W roku 2005 w Dziale Zbiorów Audiowizualnych zarejestrowano 226 stałych użytkowników, którzy wypożyczyli 68.089 kaset „książki mówionej”. Dział systematycznie współpracował ze Związkiem Niewidomych - Koło w Krośnie oraz Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.

VII. INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTECZNEJ

W roku 2005 Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Krośnie zorganizowała 892 różnorodne imprezy, w których wzięło udział 10.949 uczestników.

Biblioteka Główna prezentowała wydawnictwa regionalne podczas jesiennej edycji Targów Euroregionalnych „Kontakt” (X).

Zorganizowano również w Bibliotece Głównej kiermasz „Taniej książki” który cieszył się dużym zainteresowaniem nie tylko użytkowników Biblioteki.

W KBP i filiach prowadzono lekcje biblioteczne i zajęcia ze studentami, przyjmowano wycieczki. W 2005 roku przyjęto w Bibliotece Głównej i filiach bibliotecznych 87 grup młodzieży (1.794 osoby) ze szkół podstawowych i średnich Krosna i okolic.

Upamiętnieniu przypadających rocznic literackich służyły realizowane przez Bibliotekę Główną i filie liczne wystawy książek. W siedzibie Biblioteki Głównej zaprezentowano 23 wystawy. Przedstawiono następujące tematy:

Wypożyczalnia:

- Dzieje prasy polskiej - styczeń,
- Rej - szlachcic nietypowy - luty,
- Morze w literaturze polskiej - marzec,
- Katyń - niezabliźniona rana - kwiecień,
- Wielbicie Polihymnii (o Waldorffie) - maj,
- Krosno wczoraj i dziś - czerwiec,
- Polscy eseści - lipiec/sierpień,
- Z Komborni w świat (o Pigoniu) - wrzesień,
- Debiuty literackie XXI wieku - październik,
- Serce nienasycone (o Żeromskim) - listopad,
- Młodopolski świat wyobraźni - grudzień.

Salonik Artystyczny (w cyklu „Środy Artystyczne”):

- Marlena Makiel-Hędrzak - rysunek - styczeń,
- Witold Popielski - malarstwo - luty,
- Tadeusz Marszałek - malarstwo - marzec,
- Joanna Topolska - grafika - kwiecień,
- Maciej Syrek - rzeźba - maj,
- Wolodymyr Romaniw - malarstwo - czerwiec,
- Anna Munia - malarstwo - lipiec,
- Tadeusz Marszałek - pastele - sierpień,
- Ewa i Marek Burdzy - malarstwo - wrzesień,
- Ewa Zajdel-Ślemp „W trakcie” - rysunek - październik,
- Agnieszka Kolendowska - malarstwo - listopad,
- Iwona Jankowska-Kozak - akwarele - grudzień,

W Mini Galerii Filii nr 4 swoje prace prezentowali:

- Renata Pelczar - malarstwo - styczeń/luty,
- Dorota Zielińska - malarstwo olejne, ceramika - marzec,
- Stanisław Kocoń - rzeźba w drewnie, snycerstwo - kwiecień,
- Wystawa prac uczniów Technikum Odzieżowego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 - kwiecień,
- Prace mieszkańców Domu Opieki Społecznej w Krośnie - maj,
- Wystaw prac fotograficznych „Prosto z Krosna” - czerwiec,
- Iwona Jankowska-Kozak - „Krosno w malarstwie” - wrzesień,

- Zdzisław Twardowski - „Dwa spojrzenia” - październik,
- Andrzej Wójcik - malarstwo - grudzień,

KBP była również organizatorem i współorganizatorem:

- tematycznego 2-tygodniowego bloku zajęć w czasie ferii zimowych (styczeń/luty),
- konferencji ph. „Biblioteka publiczna a społeczność lokalna - wyzwania na dziś i jutro” (17 marca)
- spotkania dla bibliotekarzy KBP i bibliotek publicznych powiatu krośnieńskiego z dyrektorem Biblioteki Narodowej, Michałem Jagiełło (kwiecień)
- wystawy „Wiano” zorganizowanej na Węgrzech z okazji otwarcia nowego gmachu Biblioteki (maj)
- wieloaspektowej prezentacji Krosna w Edeweht; Krośnieńska Biblioteka Publiczna przygotowała: wystawę prac plastycznych dzieci „Krosno - moje miasto”, prezentację multimedialną poświęconą KBP oraz referat nt. działalności w zakresie upowszechniania kultury i literatury niemieckiej (sierpień),
- spotkania Klubu Literackiego w Krośnie z uczestnikami III Polonijnych Spotkań Literacko-Artystycznych; gościem spotkania był Wojciech Siemion,
- VI edycji Krośnieńskiego Konkursu Literackiego, którego współorganizatorem było Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krośnieńskiej i Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (wrzesień/grudzień)
- seminarium dla bibliotekarzy z powiatu krośnieńskiego; w programie Jan Wołosz zaprezentował temat: „Biblioteki publiczne - stan i perspektywy” (grudzień)
- Festiwalu bajek czyli przeglądu teatryków (listopad/grudzień, Filia nr 4),
- prezentacji multimedialnej oraz prezentacji wydawnictw własnych KBP podczas Targów Książki w Warszawie (grudzień).

W ramach współpracy z Kołem Przewodników przy Oddziale PTTK w Krośnie w Saloniku Artystycznym KBP wykłady wygłosili:

- 4 X - ks. dr Jan Cebulak nt. historii regionu i kondycji duchowej współczesnych,

- 8 XI - dr Ewa Bereś - „Samorząd terytorialny królewskiego Wolnego Miasta Krosna w okresie autonomii galicyjskiej”,
- 6 XII - mgr Marek Klara - „Sądy wiejskie w okresie I Rzeczypospolitej”.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Krośnieńskiej w KBP:

- 11 III - J. Stachyrak, dyrektor Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych, wygłosił prelekcję na temat form ochrony przyrody w woj. podkarpackim,
- 30 III - M. A. Zarębski wygłosił prelekcję „Ameryka widziana oczami Polaka”, połączoną z prezentacją fotografii,
- 18 V - odbyła się promocja albumu Z. Więcka „Krosno na starych pocztówkach i dokumentach”.

W ramach realizacji programu „Dialog Kultur” przy współfinansowaniu Fundacji Karpackiej KBP zorganizowała:

- 12 V - spotkanie w Wojewódzkiej Bibliotece w Preszowie pisarzy naszego regionu z pisarzami słowackimi,
- 9 VI - uroczyste rozstrzygnięcie konkursu literackiego „Moja mała Ojczyzna - baśnie, podania, legendy”,
- 23 VI - spotkanie w Saloniku Artystycznym pisarzy słowackich z poetami naszego regionu,
- 7 IX - polsko-słowacką konferencję „Tradycja i historia regionów we współczesnej literaturze polskiej i słowackiej”.

Ponadto w KBP organizowano liczne zajęcia animacyjne z wykorzystaniem różnych form pracy (konkursy, inscenizacje, gry i zagadki), prowadzono cyklicznie np. „Wtorkowe Spotkania” w Filii nr 4 przy ulicy Krakowskiej 124, „Popołudnia z krzyżówką” w Filii nr 8 przy ulicy Wojska Polskiego 41.

Pracownicy KBP uczestniczyli w Targach Książki w Warszawie i Krakowie.

VIII. GŁÓWNE DOKONANIA KROŚNIENSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

Do osiągnięć Biblioteki należy zaliczyć:

- uzupełnienie księgozbioru w oparciu o wielokrotnie większe środki niż w latach ubiegłych,
- poprawę bazy sprzętowej poprzez zakup sprzętu komputerowego i urządzeń peryferyjnych,
- implementację programu SOWA w technologii klient-serwer,
- współpracę z przedszkolami, szkołami i bibliotekami szkolnymi Krośna i okolic,
- różnorodną ofertę animacyjno-edukacyjną, umacniającą nawyki czytelnicze wśród dzieci od lat najmłodszych, wspomagającą edukację indywidualną i samokształcenie oraz ułatwiającą rozwój i umiejętności posługiwania się komputerem.

W roku 2005 KBP realizowała również zadania biblioteki powiatowej (szczegółowe sprawozdanie - w numerze).

oprac. Bogusława Bęben

Biblioteki publiczne w powiecie krośnieńskim w 2005 roku

Krośnieńska Biblioteka Publiczna w Krośnie od 1 grudnia 2003 r. pełni funkcję biblioteki powiatowej.

Na terenie powiatu krośnieńskiego na koniec 2005 roku funkcjonowało 37 bibliotek i filii bibliotecznych, z tego 4 w mieście i 33 na wsi. Sieć tę uzupełniają 3 Oddziały Dziecięce funkcjonujące w bibliotekach gminnych.

Na stanowiskach bibliotekarskich w powiecie krośnieńskim zatrudnionych było ogółem 40 bibliotekarzy, w tym 19 na pełnych etatach. Wśród ogółu zatrudnionych, 10 bibliotekarzy posiada wykształcenie wyższe bibliotekarskie, 12 bibliotekarzy ukończyło studium bibliotekarskie, a pozostałych 18 bibliotekarzy posiada wykształcenie wyższe, średnie i średnie zawodowe.

Księgozbiory bibliotek publicznych powiatu krośnieńskiego na koniec 2005 roku liczyły 384.675 pozycji. Statystycznie na 100 mieszkańców powiatu przypadało 351, 6 wolumina (w miastach - 602,1, a na wsi - 317,1 książki).

W roku 2005 do bibliotek publicznych powiatu krośnieńskiego przybyło 13.867 woluminów. Wskaźnik zakup nowości wydawniczych wyniósł 12,3 wolumina na 100 mieszkańców. Odnotowano wysoki wzrost zakupu w stosunku do 2004 roku.

Ze zbiorów bibliotek publicznych w 2005 r. korzystało 14.867 czytelników, co stanowi 13,6% mieszkańców powiatu.

Czytelnicy wypożyczyli w ciągu roku 254.466 książek. Oprócz wypożyczeń na zewnątrz biblioteki i filie prowadzą udostępnianie na miejscu w czytelniach i kąciakach czytelniczych. W ramach tej formy skorzystano z 22.374 pozycji książkowych oraz z 23.857 czasopism nieoprawnych. Użytkownicy otrzymali 12.729 informacji na zgłaszane pytania.

W ramach promocji biblioteki i książki w placówkach bibliotecznych na terenie powiatu przeprowadzono 755 różnego rodzaju imprez (spotkania autorskie, pogadanki, odczyty, konkursy, lekcje biblioteczne i inne) w których uczestniczyło 8.383 osoby.

Realizacja programu IKONKA prowadzona przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji polegała na poszerzeniu możliwości informatycz-

nych i dostępu społeczeństwa do Internetu, umożliwiła w roku 2005 dostarczenie zestawów komputerowych (3 komputery w zestawie) do bezpłatnego wykorzystania przez czytelników - użytkowników bibliotek. W naszym powiecie otrzymały je następujące biblioteki i filie biblioteczne: Jedlicze (filia w Żarnowcu), Rymanów, Chorkówka, Korczyzna, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Wojaszówka-Odrzykoń. W 2005 roku skorzystało z bezpłatnego dostępu do Internetu 6.947 użytkowników.

Ogółem w powiecie krośnieńskim biblioteki posiadają 34 komputery, w tym 9 w bibliotekach miejskich, a 25 na wsi. Zaawansowany proces komputeryzacji ma miejsce w bibliotekach: GBP w Jedliczu i GBP w Miejscu Piastowym. Biblioteki te udostępniają swoje katalogi w trybie on line oraz sukcesywnie zakupują do swoich filii bibliotecznych sprzęt komputerowy w celu stworzenia komputerowej bazy danych na terenie swoich gmin.

Poza sprzętem komputerowym biblioteki i filie biblioteczne posiadają 9 kserokopiarek i 14 drukarek, które służą czytelnikom.

KBP realizuje zadania biblioteki powiatowej zgodnie z Ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr. 85 Poz. 539 z dnia 28 lipca 1997 r. z późni, zm.) art. 20 pkt. 2 i art. 20a.

W ramach doskonalenia zawodowego bibliotekarzy KBP zorganizowała:

- a) cztery seminaria szkoleniowe dla bibliotekarzy bibliotek i filii bibliotecznych z terenu powiatu krośnieńskiego z ustalonymi wcześniej przez bibliotekarzy tematami. Dotyczyły one zarówno spraw merytorycznych, jak i formalno-administracyjnych. Tematy wiodące referowali specjaliści z KBP oraz zaproszeni goście:
  - Michał Jagiełło - dyrektor Biblioteki Narodowej w Warszawie,
  - Jan Wołosz - pełnomocnik Biblioteki Narodowej w Warszawie d.s. współpracy z bibliotekami publicznymi, redaktor naczelny miesięcznika „Bibliotekarz” (temat: Biblioteki publiczne - stan i perspektywy),
  - Zbigniew Świąch - znany krakowski pisarz, dziennikarz, autor popularnego cyklu historycznego „Kłątwy, mikroby i uczeni” (temat: Polskie idee i koncepcje budowania wspólnot europejskich na przestrzeni 1000 lat),

- b) konferencję pt. „Biblioteka publiczna a społeczność lokalna - wyzwania na dziś i jutro”, w której uczestniczyli:
- dr Stanisław Czajka - z-ca dyrektora Biblioteki Narodowej w Warszawie,
  - Elżbieta Stefańczyk - kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie,
  - Zbigniew Braja - Starosta Krośnieński Bronisław Baran - z-ca Prezydenta Miasta Krosna,
- c) warsztaty biblioteczne poświęcone technice komputerowej w działalności bibliotek. W warsztatach uczestniczyło 23 bibliotekarzy z powiatu krośnieńskiego.

W ramach pomocy merytorycznej realizowano konsultacje w bibliotekach które pozwoliły na szczegółową analizę pracy poszczególnych placówek, udzielenie bezpośredniej pomocy instrukcyjno-metodycznej oraz eliminację stwierdzonych uchybień.

Działania te miały na celu poprawę jakości świadczonych usług oraz ujednoczenie procesów bibliotecznych w ramach sieci powiatowej.

W ramach działań informacyjno-pomocniczych do bibliotek gminnych na terenie powiatu, systematycznie dostarczany był:

- a) „Katalog Nowości literatury popularnonaukowej zakupionej do czytelnicy, wypożyczalni i filii miejskich KBP” wraz z pełną klasyfikacją zakupionych nowości; katalog ten stanowił istotną pomoc dla bibliotekarzy opracowujących nabytki,
- b) „Krośnieńskie Zeszyty Biblioteczne” - pismo wydawane przez KBP,
- c) różnorodne zestawienia bibliograficzne.

W ramach realizacji funkcji sprawozdawczo-koordynacyjnej KBP zbiera, opracowuje i gromadzi wszelkie materiały statystyczne i inne dotyczące bibliotek publicznych w powiecie, półroczne i roczne na potrzeby WiMBP w Rzeszowie, Starostwa Powiatowego w Krośnie, Urzędu Miasta w Krośnie.

W 2005 roku Krośnieńska Biblioteka Publiczna pilotowała i udzielała wszelkiej pomocy organizacyjno-prawnej przy realizacji programu IKONKA. KBP koordynowała również działania związane z zakupem książek, na które Ministerstwo Kultury przekazało dotacje celowe. W ramach

tej akcji biblioteki publiczne na terenie powiatu krośnieńskiego otrzymały 109.500 zł, za które zakupiły 5.269 woluminów.

Oprócz istotnych osiągnięć bibliotek powiatu krośnieńskiego pojawiają się także problemy. Do najważniejszych zaliczyć należy słabą bazę lokalową, zupełnie niedostosowaną do standardów bibliotecznych. Mały metraż większości bibliotek i filii bibliotecznych nie spełnia podstawowych wymagań swobodnego korzystania ze zbiorów, jak również stanowi utrudnienie w organizowaniu pracy bibliotekarzy - szczególnie w bibliotekach gminnych. Brak jest także czytelni; funkcjonują przeważnie niewielkie kąciki czytelniane z ograniczoną ilością miejsc. Średni metraż placówki bibliotecznej wynosi zaledwie 56,7 m².

Trudną sytuację lokalową wymieniają jako najważniejszy problem następujące biblioteki i filie: GBP w Dukli, GBP w Jedliczu Filia w Dobieszynie i Filia w Jaszczwi, GBP w Korczyniu, GBP w Krościenku Wyżnym Filia w Pustynach, GBP w Miejscu Piastowym, GBP w Rymanowie oraz GBP w Wojaszówce z s. w Odrzykoniu Filia w Bratkówce i Filia w Wojaszówce.

Mimo problemów lokalowych i finansowych (niskie środki na zakup nowości książkowych, komputeryzację) biblioteki są często jedynymi placówkami kultury na terenie wsi. Swoją działalność statutową poszerzają, organizując wiele imprez kulturalnych w swoich środowiskach lokalnych, które promują działalność biblioteki i stymulują rozwój czytelnictwa.

oprac. Marek Bobusia

Konferencja w Nyiregyhaza, 23-24 marca 2006 r.

W dniach 23-24 marca b.r. uczestniczyłam wspólnie z dyr. B. Bęben w konferencji zorganizowanej przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Nyiregyhaza (Węgry), której tematem były „Związki regionalne - współpraca europejska”. W konferencji oprócz naszej dwuosobowej delegacji uczestniczyły delegacje bibliotekarzy z Koszyc i Svidnika (Słowacja), Hargita (Rumunia), Użgorodu (Ukraina) i bibliotekarze węgierscy z Szolnok i Budapesztu. Na konferencji była przedstawicielka sekcji bibliotek publicznych IFLA, dyr. Miejskiej Biblioteki z Malmö (Szwecja). Miłym akcentem poprzedzającym konferencję było przekazanie zbioru książek angielskich przez dyrektora British Council i otwarcie kącika anglojęzycznego w Czytelni.

Popołudniowa sesja pierwszego dnia konferencji poświęcona była inicjatywom współpracy kulturalnej w ramach Unii Europejskiej i w Euroregionie Karpackim. Mówili o tym: przewodniczący węgierskiej delegacji Komitetu Regionów UE, szefowa Sekretariatu Euroregionu Karpackiego oraz dyrektor Agencji Rozwoju Województwa Szabolcs-Szatmar-Bereg. O możliwościach współpracy i doświadczeniach własnej biblioteki w perspektywie rozwoju usług dla różnych grup użytkowników mówiła Gunilla Konradsson z Malmö w Szwecji.

Wieczorem po zakończeniu sesji odbyła się uroczysta kolacja, podczas której przedstawiciele stowarzyszeń bibliotekarskich w Euroregionie Karpackim podpisali deklarację o współpracy. W imieniu krośnieńskiego Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich podpis złożyła B. Bęben - sekretarz Zarządu Oddziału.

Drugi dzień konferencji, więc sesje poranną i popołudniową przeznaczono dla omówienia możliwości współpracy bibliotek tak w Euroregionie Karpackim, jak i w ramach Unii Europejskiej. Sporo uwagi poświęcono programom i projektom proponowanym instytucjom kultury, w tym bibliotekom przez fundusze strukturalne UE oraz programy fundacji EK.

Doświadczenia w zakresie wykorzystania środków pomocowych oraz uwagi o zrealizowanych projektach kulturalnych i bibliotecznych omawiano podczas dyskusji przy okrągłym stole. Polska strona reprezentowana przez B. Bęben i niżej podpisaną przedstawiła dwa tematy: „Biblioteki publiczne w Polsce w latach 2000-2005” i „Doświadczenia w zakresie

usług regionalnych i międzyregionalnych”. Oba referaty wzbudziły zainteresowanie słuchaczy. Okrągły stół bibliotekarski był ciekawym i miłym doświadczeniem w czasie dwudniowej konferencji, bo stał się okazją do bliższego poznania się bibliotekarzy i ich doświadczeń w zakresie współpracy głównie we własnych regionach i w ramach Euroregionu Karpackiego.

Ciekawym doświadczeniem był sam pobyt w bibliotece, którą oddano po remoncie w listopadzie 2005 r. Bibliotekę w Nyiregyhaza można śmiało nazwać biblioteką XXI wieku. Na trzech kondygnacjach (ogólna powierzchnia 5 tys. m²) znajduje się wszystko, co w nowoczesnej bibliotece być powinno, a więc wypożyczalnia dla dorosłych i dzieci (obsługiwana przez 1 stanowisko wypożyczania), czytelnia książek z działem regionalnym wyposażona w dużą liczbę komputerów, czytelnie: czasopism i internetowa umieszczone są obok, w pobliżu znajduje się pomieszczenie z kserokopiarkami do samodzielnego kserowania i wreszcie nowoczesna sala konferencyjna i sala wystawowa z dużym holem. Biblioteka spełnia wszystkie normy i standardy europejskie, w tym te dla niepełnosprawnych (podjazdy, windy, toalety). Wszystko jest podporządkowane praktycznej funkcji, jaką ma spełniać biblioteka. Warto odwiedzić WiMBP w Nyiregyhaza zwłaszcza, że tamtejsi bibliotekarze są przyjaźnie nastawieni do bibliotekarzy z Krosna i chętnie utrzymują z nami kontakty.

Wanda Belcik

Biblioteki publiczne w Polsce w latach 1999-2004 (komunikat wygłoszony w Nyiregyhaza w dn. 23.03. 2006 r.)

Wprowadzenie

Zmiany społeczno-ustrojowe lat dziewięćdziesiątych przyniosły zasadnicze zmiany w organizacji i zarządzaniu bibliotekami publicznymi.

W ich wyniku zmienił się status bibliotek publicznych. Do roku 1989 wszystkie biblioteki publiczne miały status państwowych instytucji kultury.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym, prowadzenie bibliotek komunalnych zaliczone zostało do obowiązkowych zadań własnych gminy. Tak więc biblioteki te uzyskały status bibliotek samorządowych, jedynie biblioteki wojewódzkie pozostały do 1998 r. państwowymi instytucjami kultury. Reforma administracji państwowej w 1999 r. wprowadziła trójstopniową strukturę administracyjną kraju. W miejsce zlikwidowanych 49 województw utworzono 16 nowych oraz wprowadzono powiat jako nową strukturę w podziale administracyjnym kraju.

W ustawach z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa do obowiązków tych organów wpisano zadania dotyczące kultury. Samorządy województw przejęły organizowanie bibliotek wojewódzkich, a samorządy powiatów bibliotek powiatowych.

Aktualne podstawy prawne funkcjonowania bibliotek

Okres lat dziewięćdziesiątych przyniósł wiele niezbędnych zmian w obszarze prawa. Nowym rozwiązaniom podlegało również prawo biblioteczne.

Uchwalone zostały:

- Ustawa o organizacji i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 r. (nowelizowana w 1994, 1996, 1998 r.),
- Ustawa o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 r.
- Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą administracyjną państwa (tzw. druga ustawa kompetencyjna),

- Nowelizacja ustawy o bibliotekach z dnia 27 lipca 2001 - wprowadzenie zapisu o zakazie łączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami.

Ważną rolę pełniła i pełni Krajowa Rada Biblioteczna, która jest organem doradczym i opiniotwórczym Ministerstwa Kultury.

Merytoryczna działalność bibliotek publicznych, problemy organizacyjne sieci są przedmiotem zainteresowania Biblioteki Narodowej.

Finansowanie bibliotek publicznych

Stosownie do postanowień ustawy o bibliotekach, biblioteki publiczne świadczą usługi nieodpłatnie.

Od 1990 roku biblioteki miejskie, miejsko-gminne i gminne są finansowane przez właściwe samorządy terytorialne.

W latach 1990-1998 wojewódzkie biblioteki publiczne (49) jako państwowe instytucje kultury były w całości finansowane przez wojewódów. Rok 1999 to początek finansowania WBP przez samorządy województwa. Ze względu na wysokie koszty przekształceń organizacyjnych, dla wsparcia reformy samorządowej, biblioteki te otrzymały w latach 1999-2005 specjalne środki z budżetu państwa.

Dodatkowym źródłem zasilania były przyznawane przez Ministerstwo Kultury dotacje celowe na zadania zlecone.

Sieć bibliotek publicznych

Charakterystyczne dla polskich bibliotek publicznych jest ich ścisłe powiązanie z administracją samorządową.

Organizację i strukturę sieci bibliotek publicznych ustala art. 19 ust. 1 ustawy o bibliotekach.

„Biblioteki publiczne organizowane są w sposób zapewniający mieszkańcom dogodny dostęp do materiałów bibliotecznych i informacji:

- gmina organizuje i prowadzi co najmniej jedną gminną bibliotekę publiczną wraz z odpowiednią liczbą filii i oddziałów oraz punktów bibliotecznych,
- powiat organizuje i prowadzi co najmniej jedną powiatową bibliotekę publiczną (zadania powiatowej biblioteki publicznej może wykonywać,

na podstawie porozumienia, wojewódzka lub gminna biblioteka publiczna działająca i mająca swoją siedzibę na obszarze powiatu),

- samorząd województwa organizuje i prowadzi co najmniej jedną wojewódzką bibliotekę publiczną”.

W Polsce obecnie działa 16 samorządów wojewódzkich, 315 powiatowych, 65 samorządów na prawach powiatu i 2.489 samorządów gminnych. Jako samodzielne jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną funkcjonują: biblioteki wojewódzkie, powiatowe, gminy miejskiej, dzielnicowe, gminy wiejskiej, gminy miejsko-wiejskiej.

W strukturze bibliotek mogą funkcjonować oddziały (np. dla dzieci i młodzieży) lub filie. Stanowią one integralną część placówki bibliotecznej działającej na danym terenie. Ponadto część bibliotek publicznych działa w strukturach innych instytucji, najczęściej w szkołach jako biblioteki publiczno-szkolne i w domach kultury. Te placówki nie posiadają osobowości prawnej. W roku 2003 zarejestrowano 2.336 bibliotek włączonych w struktury innych instytucji.

Liczba placówek bibliotecznych w roku 2004

Placówki biblioteczne ogółem	Biblioteki i filie ogółem
8.653	Miasto 2.909
	Wieś 5.744

W 16 województwach prowadzi działalność 18 bibliotek wojewódzkich, w woj. kujawsko-pomorskim i w woj. lubuskim działają dwie biblioteki wojewódzkie.

Jedenaście bibliotek publicznych ze względu na cenny księgozbiór oraz dorobek w działalności merytorycznej otrzymały status bibliotek naukowych. Pozostałe 31 bibliotek wojewódzkich stało się bibliotekami gmin, na terenie których mają swoją siedzibę.

Biblioteki wojewódzkie sprawują opiekę merytoryczną nad bibliotekami powiatowymi i gminnymi poprzez:

- opiekę instrukcyjno-metodyczną,
- pomoc w gromadzeniu, opracowaniu i selekcji zbiorów,

- pomoc w komputeryzacji bibliotek,
- opracowywanie i wydawanie materiałów instrukcyjno-metodycznych,
- tworzenie bazy danych dot. wydawnictw regionalnych oraz wydawanie bibliografii regionalnej,
- udział w organizowaniu i prowadzeniu wypożyczeń międzybibliotecznych.

Błędy popełnione przy wprowadzaniu reformy administracyjnej spowodowały, że biblioteki wojewódzkie nie są zdolne do wypełniania wszystkich zadań na obszarach województw powiększonych po reformie.

Proces powoływania bibliotek powiatowych jest bardzo opóźniony, a powołane biblioteki powiatowe z braku środków nie podejmują wszystkich zadań.

Gromadzenie zbiorów

Uzupełnianie zbiorów bibliotek publicznych utrzymuje się na bardzo niskim poziomie.

Wskaźnik względny w 2004 r. wyniósł 6,6 wol. zakupionego na 100 mieszkańców.

Zakup nowości w latach 1990-2004:

Lata	Zakup nowości w wol. na 100 mieszkańców
1990	10,0
1995	6,9
2000	5,5
2002	5,2
2003	5,1
2004	6,6

wg: *Biblioteki publiczne w liczbach. 2004. - Warszawa : BN, 2005*

Warto w tym miejscu przypomnieć, że do niedawna stosowane w Polsce zalecenie dotyczące zakupu nowości wydawniczych wskazywało liczbę 18 wol. na 100 mieszkańców, a w standardach IFLA przyjmuje się wskaźnik 25 wol. na 100 mieszkańców dla dużych skupisk ludności i 30 wol. na 100 mieszkańców w małych osadach.

Czytelnicy

Z sieci bibliotek publicznych korzystało w roku 2004 ponad 7.508.511 osób. Jest to kolejny rok, w którym odnotowujemy wzrost liczby czytelników, co jest swoistym fenomenem wobec pogłębiającej się degradacji organizacyjnej sieci i nikłym zaopatrzeniem placówek w nowości wydawnicze.

Wśród czytelników największy odsetek stanowi młodzież do lat 15, następnie czytelnicy w grupie wiekowej 16-20 lat.

Rozszerzenie oferty informacyjnej i usługowej

Definicje społeczeństwa informacyjnego podkreślają wagę informacji, a zwłaszcza rolę dostępu do niej. Mamy wiele przykładów rozwoju działalności informacyjnej bibliotek publicznych. Obok tradycyjnie prowadzonej informacji o regionie biblioteki organizują agendy (czytelnie, ośrodki) wyspecjalizowane na informacje prawną, biznesową, turystyczną, informacji o Unii Europejskiej. Przykładów takiego otwarcia się na działalność informacyjną jest wiele.

W ofercie bibliotek znalazły się obok tradycyjnych źródeł: książka mówiona, kasyety video, bazy multimedialne i tekstowe na CD-ROM, zasoby internetowe.

Technologie informacyjne

Dostęp do Internetu

Według badań przeprowadzonych przez Ministerstwo Kultury na zlecenie Dyrektoriatu Generalnego d.s. Społeczeństwa Informacyjnego w listopadzie b.r. dostęp do Internetu oferuje 10,5% procent bibliotek publicznych.

Zwraca uwagę fakt znacznego zróżnicowania w możliwości korzystania z dostępu do Internetu na obszarze poszczególnych województw, a przede wszystkim fakt znacznie gorszej sytuacji w tym zakresie bibliotek w mniejszych ośrodkach.

Wyniki ankiety przeprowadzonej w bibliotekach wojewódzkich i powiatowych w połowie 2002 roku wykazały, że większość bibliotek publicznych pobiera opłaty za dostęp użytkowników do Internetu. Niewątpliwie jest to w pewnej mierze następstwem trudnej sytuacji finansowej bibliotek. Wprowadzenie opłat umożliwia odzyskanie części opłat abona-

mentowych. Nie bez znaczenia jest również postawa organizatorów bibliotek, którzy oczekują, że wprowadzenie nowych usług stanie się dodatkowym źródłem zasilania budżetu biblioteki.

Strony WWW

Biblioteki publiczne starają się wykorzystywać możliwości, jakie daje Internet, do promowania swoich usług. Na podkreślenie zasługuje szybkie tempo tworzenia stron WWW bibliotek publicznych. W ciągu 2001 roku powstało ich więcej (82) niż przez wszystkie lata do 2000 roku łącznie (51).

Rok 2002 przyniósł zwiększenie liczby stron WWW o 50%. Wynika to z faktu, że część serwisów WWW bibliotek publicznych jest utrzymywana na serwerach urzędów miast, starostw, innych bibliotek lub firm komputerowych.

Digitalizacja zbiorów

W serwisie informacyjnym EBIB w dziale digitalizacja zbiorów, w grupie bibliotek, które podjęły digitalizację zbiorów znalazły się również biblioteki publiczne.

Programami digitalizacji objęte są przede wszystkim stare druki, czasopisma XIX w. i zbiory związane z historią miasta lub regionu. Prowadzone przez biblioteki publiczne działania w zakresie digitalizacji zbiorów służą przede wszystkim ich ochronie, ale również są odpowiedzią na nowe potrzeby użytkowników - dostarczania dokumentu w postaci cyfrowej.

Podsumowanie

Jaka jest odpowiedź na pytanie, czy możemy mówić o procesie unowocześniania polskich bibliotek publicznych? Procesie rozumianym jako szereg powiązanych ze sobą przyczynowo, następujących po sobie zmian prowadzących do przeobrażenia się polskich bibliotek publicznych? Niewątpliwie zrobiliśmy wiele, ale podejmowanym działaniom brak przede wszystkim koordynacji i stałego źródła zasilania finansowego. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w niedostatecznym dostrzeganiu roli biblioteki publicznej w społeczeństwie informacyjnym.

Bogusława Bęben

Doświadczenia w zakresie usług regionalnych i międzyregionalnych (komunikat wygłoszony na konferencji w Nyiregyhaza w dn. 23.03.05)

Polska jeszcze przed wejściem do Unii Europejskiej, a więc w latach 90. włączała się do licznych inicjatyw międzyregionalnych i korzystała ze wsparcia prywatnych fundacji zagranicznych ustanowionych przez osoby prywatne, banki lub firmy jak i z programów powstałych w wyniku bilateralnych umów rządowych. Inicjatywy te dotyczyły takich dziedzin jak: gospodarka, rozwój regionalny, turystyka, ochrona środowiska, a także kultura. Korzystaliśmy więc z programów oferowanych przez Stany Zjednoczone, Kanadę, Niemcy, Wielką Brytanię, Francję, Holandię, Danię, Szwajcarię i Japonię.

Jednym z pierwszych programów wspólnotowych w sferze kultury, w którym uczestniczyła Polska był „Program Ochrony Dziedzictwa Architektonicznego”, w wyniku którego zrealizowała szereg projektów z zakresu konserwacji i ochrony zabytków (restauracja Amfiteatru w Łazienkach Królewskich w Warszawie, konserwacja zamku średniego w Malborku, konserwacja kaplicy św. Trójcy na zamku w Lublinie). Spośród trzech programów, które wówczas powstały: Raphael (ochrona dziedzictwa kulturowego), Kaleidoscope (twórczość artystyczna i sztuka), Arianne (książka i czytelnictwo) zainteresowaniem operatorów kulturalnych cieszyły się tylko dwa pierwsze. W ramach tych projektów współfinansowano m.in. jedną z edycji Festiwalu Wratislavia Cantans we Wrocławiu. Wspomnieć tu trzeba i o tym, że w 2000 r. Kraków piastował tytuł „Europejskie Miasto Kultury”, tu również zrealizowano pierwszą edycję „Europejskiego Mięsiąca Kultury” dla państw spoza UE.

Od lat 90. funkcjonuje w Polsce nowa forma współpracy transgranicznej w postaci kontaktów gmin i miast w celu rozwoju społecznego i kulturalnego. Służy ona pobudzaniu aktywności mieszkańców, rozwijaniu kontaktów gospodarczych, zwalczaniu stereotypów. Do programu „Miasta i gminy bliźniacze „należy już ponad 2.000 gmin w Polsce. Działania prowadzone w ramach tego programu mogą otrzymać dofinansowanie ze środków UE, w ich pozyskaniu pomaga Związek Miast Polskich. Ich realizacja wspierana jest także przez samorządy wojewódzkie oraz władze rządowe na podstawie ust. z 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regio-

nalnego, jak również Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego (do roku 2006).

Jeśli chodzi o programy kulturalne, to głównym programem wspólnotowym jest program Kultura 2000, do którego Polska przystąpiła w 2001 roku. Przed wejściem do Unii Europejskiej realizowano przedsięwzięcia kulturalne w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Phare CBC, a obecnie międzyregionalne projekty sąsiadzkie realizowane są w ramach inicjatywy INTERREG III (np. w 2005 r. był nabór wniosków na granicę wschodnią Polska-Ukraina, a w styczniu b.r. na projekty Polska-Słowacja).

Ramowy Program Kultura 2000, który swoim działaniem ma przyczynić się do wyodrębnienia przestrzeni kulturowej dla narodów Europy przy poszanowaniu ich różnorodności, ma działać do 2006 r. włącznie. Do tej pory miał 5 edycji i obejmował: współpracę w dziedzinie innowacji artystycznych (2001), sztuki wizualne (2002), sztuki performatywne (2003) i dziedzictwo kulturowe (2004). Są to projekty o charakterze europejskim w cyklach jednorocznym i wieloletnim, duże jeśli chodzi o budżet, liczbę elementów i współorganizatorów, toteż podejmują się ich duże instytucje kultury takie jak: teatry, szkoły artystyczne, uniwersytety, samorządy wielkich miast i stowarzyszenia o charakterze międzynarodowym. Podmioty polskie rzadko występują jako organizatorzy, częściej jako współorganizatorzy lub partnerzy. Projekty były realizowane z krajami „starej Europy”: Niemcami, Francją, Wielką Brytanią, Austrią, Hiszpanią, a także z Czechami, Węgrami i Litwą. W latach 2007-2013 operatorzy kulturalni będą mogli korzystać z nowego programu o nazwie roboczej „Kultura 2007”, który ma więcej uwagi poświęcać roli, jaką pełni kultura w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego. Program nie będzie podzielony na sektory, zniknie więc potrzeba sztucznego dopasowywania projektu do sektora. Będzie on dostępny dla różnego rodzaju podmiotów działających w dziedzinie kultury - od jednostek administracji do prywatnych firm i umożliwi współpracę w wielu różnych formach.

Najszerze możliwości wspierania szeroko rozumianej kultury ze wszystkich programów operacyjnych przewidzianych na lata 2004-2006 oferuje Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, a zwłaszcza priorytet 1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, który obejmuje regionalną infrastrukturę społeczną, rozwój turystyki i kultury i infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego. Ze względu na kosztowność tych projektów (minimum 25% wkładu własnego) Minister Kultury utworzył program „Promesa

Ministra Kultury”, który dofinansowuje wkład krajowy do wybranych projektów zrealizowanych ze środków europejskich. W dotychczasowych dwóch edycjach złożono 83 wnioski (wsparcie ministerialne otrzymało 30 projektów, w tym np. Utworzenie Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie). Z tego programu można uzyskać wsparcie na tzw. projekty miękkie realizowane w ramach inicjatywy INTERREG. Muszę dodać, że program operacyjny „Promesa” jest jednym z 11 zamieszczonych w Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 opracowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Polskie biblioteki (różnych sieci) mogą korzystać z wymienionych wyżej programów i korzystają np. z funduszy strukturalnych skorzystała Książnica Toruńska w Toruniu, która postawiła na digitalizację zbiorów i dostępność do informacji w sieci internetowej dla wszystkich w województwie, Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, który realizuje projekt „Mathesianum - Ośrodek Poszukiwań Kulturowo-Duchowego Dziedzictwa Narodów Europy”.

Polskie biblioteki publiczne uczestniczyły w kilku projektach międzynarodowych przeznaczonych wyłącznie dla nich. Były to:

- Projekt Rozwoju Bibliotek Publicznych (Public Libraries Development Project) realizowany w latach 1995-97, finansowany z PHARE (Program Partnerstwa Unii Europejskiej). Głównym celem programu było rozwijanie umiejętności niezbędnych do zarządzania nowoczesną biblioteką publiczną. Program Bibliotek Regionalnych 1995-97 - celem programu było dotowanie szkoleń, automatyzacja bibliotek, ochrona i dostęp do zbiorów, gromadzenie zbiorów;
- Akcja PubliCA (The Concentred Action for Public Libraries) 1995-98 - wspieranie rozwoju i unowocześnianie usług bibliotek publicznych w krajach członkowskich Unii, rozszerzony w 1997 r. na kraje Europy Środkowej i Wschodniej. Jednym z efektów programu było rozpowszechnienie raportu „Rola bibliotek we współczesnym świecie” przygotowanego w ramach prac Komisji d.s. Kultury, Młodzieży, Edukacji i Środków Przekazu Parlamentu Europejskiego oraz udział pracowników polskich bibliotek publicznych w konferencjach i warsztatach szkoleniowych;
- PLACCAI (Public Libraries as Centers for Culture and Information) - program realizowany w l. 1998-1999 przy współpracy sejmików samorządowych województwa warmińsko-mazurskiego oraz

województwa Halland (Szwecja), współfinansowany przez fundusz PHARE TACIS. Celem programu, w którym uczestniczyły 4 placówki polskie i 5 szwedzkich było uaktywnienie bibliotek w Polsce północno-wschodniej poprzez rozszerzenie ich funkcji jako centrów kulturalnych i ośrodków informacji lokalnej;

- PULMAN, projekt Sieci (Public Libraries Mobilising Advanced Networks) z lat 2001-2003, współfinansowany był przez Unię Europejską, a uczestniczyło 37 krajów europejskich. Głównym celem projektu było promowanie działań na rzecz wzrostu dostępności i efektywności działania instytucji kultury oraz popularyzowanie najlepszych rozwiązań charakterystycznych dla ery cyfrowej w bibliotekach publicznych i innych placówkach kultury. Efektem Sieci PULMAN jest opracowanie i opublikowanie w wersji elektronicznej Podręcznych Poradników Cyfrowych (Digital Guidelines Manuals) stanowiących kompendium wiedzy z zakresu nauk społecznych, zarządzanie oraz technicznych związanych z wdrażaniem i rozwijaniem takich usług jak: dostęp do kultury, nauczanie ustawiczne, umiejętność posługiwania się technikami cyfrowymi. Poradniki te dostępne są w wersjach narodowych na stronie internetowej projektu. Bibliotekarze polscy uczestniczyli w ramach sieci PULMAN w warsztatach szkoleniowych w czterech bibliotekach - europejskich centrach doskonałości. W marcu 2003 r. w Portugalii podsumowano 3-letni okres funkcjonowania programu i przyjęto Manifest określający podstawowe kierunki działania na rzecz budowy e-Europy. Z dostępnych danych wynika, że biblioteki publiczne korzystały również z programów prowadzonych przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej: z programu LIBRARIUS - 4 biblioteki publiczne, z programu CERBER - 3 biblioteki publiczne, z programu Network Library Program finansowanego przez Open Society Institute w Budapeszcie granty otrzymało 8 bibliotek publicznych, z prowadzonego przez Fundację Batorego programu Internet dla bibliotek dotacje otrzymało 67 bibliotek.

Wyjątkową rolę w zakresie usług na szczeblu krajowym jak i międzyregionalnym odgrywa Biblioteka Narodowa, która utrzymuje liczne kontakty z partnerami zagranicznymi i dzięki ich wsparciu realizuje interesujące projekty biblioteczne i kulturalne. Dzięki wsparciu Fundacji im. Roberta Boscha i Fundacji Współpracy Polsko Niemieckiej realizuje program opracowywania i mikrofilmowania zabytków piśmiennictwa

z polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego z uwzględnieniem prasy żydowskiej, a od lutego 2005 roku jako jedna z 10 narodowych księżnic uczestniczy w projekcie TEL-ME-MOR (Program Information Society Technologies IST), który ma zapewnić ujednolicony dostęp do zasobów elektronicznych bibliotek narodowych, a także serwisów bibliotecznych. W wyniku realizacji projektu zostanie udostępniony przez Bibliotekę Europejską wszechstronny i łatwy do przeszukiwania on line paneuropejski zasób informacyjny wysokiej jakości obejmujący wszystkie dziedziny wiedzy.

Biblioteki publiczne współpracują z krajami należącymi do euroregionów (jest ich w Polsce 16).

W Euroregionie NYSA, który obejmuje swym zasięgiem biblioteki dawnego województwa jeleniogórskiego współpraca polega na organizacji wspólnych z przygranicznymi bibliotekami Czech i Niemiec konferencji, wymiany doświadczeń i organizacji konkursów dla czytelników. Partnerami biblioteki grodzkiej w Jeleniej Górze są placówki w Libercu i Dreźnie, a biblioteki w Wałbrzychu Hradec Kralove. W Euroregionie Karpaty współpracują ze sobą biblioteki Polski i Słowacji (Krosno - Svidnik, Preszów), a plonem działań obok konferencji i wymiany doświadczeń są wspólne inicjatywy kulturalne. Projekt współpracy z Biblioteką Naukową im. Stefanyka we Lwowie realizuje w bieżącym roku Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku.

Bogate doświadczenia współpracy przygranicznej mają także biblioteki w Bielsku-Białej (program „Beskidy bez granic”), Książnica Pomorska w Szczecinie (organizator V Międzynarodowego Kongresu bibliotek Morza Bałtyckiego) i inne.

Szersze możliwości międzyregionalnej współpracy kulturalnej, jakie stworzyło instytucjom kultury w Polsce przystąpienie naszego kraju do Unii Europejskiej jest niewątpliwym faktem. Jest jednak wiele trudności, które tkwią w realnych uwarunkowaniach funkcjonowania tych instytucji w kraju. Są to: brak polityki kulturalnej państwa, niedofinansowanie instytucji kultury (wydatki na kulturę w Polsce należą do najniższych w Europie i wynosiły 24 euro na osobę w 2000 roku), duże opóźnienie w procesach komputeryzacji (zwłaszcza na wsi i w małych miastach), nierównomierny dostęp do kultury w poszczególnych regionach kraju. Są także do pokonania inne bariery: nieumiejętność pisania projektów i zabiegania o środki unijne, wreszcie bariery językowe. Mimo to jak pokazują dotychczasowe

doświadczenia współpraca międzyregionalna powinna przynosić coraz więcej wzajemnych korzyści.

Wanda Belcik

Prezentacja Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w Warszawie

Warszawscy bibliotekarze i czytelnicy z zainteresowaniem i aprobatą przyjęli prezentacją osiągnięć Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej, która została zorganizowana w Bibliotece Narodowej 22 lutego b.r. Dyrektor krośnieńskiej ksiąźnicy Teresa Leśniak w multimedialnej prezentacji z komentarzem ukazała rozwój krośnieńskiej biblioteki oraz pomoc lokalnych władz w tych działaniach.

Dyrektor Teresa Leśniak pokrótce ukazała tło socjologiczno-historyczne środowiska, następnie skupiła się na roli i funkcji krośnieńskiej biblioteki w ukazanych warunkach. Krośnieńska biblioteka postrzegana jest w kraju jako placówka, która swą aktywnością i różnorodnością stosowanych form zajmuje wysoką pozycją w rankingu bibliotek. Dotyczy to również bardzo wysokich wskaźników czytelnictwa.

Jest organizatorem szeregu akcji czytelniczych lokalnych jak i międzynarodowych. Goście Biblioteki Narodowej z uwagą słuchali relacji na temat współpracy międzynarodowej, w tym głównie ze Słowakami i Węgrami. Zadawali też pytania szczegółowe na temat konkretnych zrealizowanych programów, takich jak: „Promocja interkulturowego dialogu w Euroregionie Karpackim” czy też „Miejsca od innych droższe”.

Wystąpienie dyrektor Leśniak zainteresowało słuchaczy szczególnie dlatego, że prezentowała ona pozastatutową pracę biblioteki, zatem realizację autorskich programów jej rozwoju. Estetyczne obiekty oraz zdjęcia z imprez wyświetlane na ekranie, połączone z ekspozycją plakatów, wydawnictw i innych materiałów plastycznych, propagujących pracę biblioteki, zostały uznane za wzorcowe.

– *Malo mówi się o kulturze na prowincji, naraz okazuje się, że tam pomysły na promocję książki i czytelnictwa bywają rewelacyjne. Krosno jest tego znakomitym przykładem* – powiedział po prezentacji Andrzej Gnarrowski, pisarz i animator kultury w Warszawie.

Dyrektor KBP Teresa Leśniak sporo miejsca poświęciła misji placówki, akcentując zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych oraz kształtowanie wrażliwości dzieci i młodzieży na słowo pisane oraz różnorodne formy animacji kulturalnej. – *Biblioteka to także „styl życia”* – akcentowała dyr. Leśniak, wymieniając akcje związane z książką, z pracą z ludźmi niepełnosprawnymi oraz różnymi segmentami użytkowników (od przedszkolaków do ludzi starszych). Stałe cykle imprez, takie jak: „Biblioteka na cztery pory roku”, „Dzieci poznają świat”, „Czytam, bo lubię” to propozycje warte upowszechnienia.

Spotkania i wystawy organizowane w Saloniku Artystycznym KBP również zostały zaliczone do akcji atrakcyjnych czytelniczo. Spotkania z Andrzejem Stasiukiem, Elżbietą Dzikowską czy wyjazdowa promocja książki Edwarda Marszałka w oprawie pasteli Tadeusza Marszałka, ilustrujących tę publikację w leśniczówce Hrendówka k. Rymanowa, gromadziły za każdym razem ponad sto osób.

Prezentacja Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej w Bibliotece Narodowej została uznana za jedną z najciekawszych relacji na temat pracy bibliotek w terenie. Zastępca dyrektora Biblioteki Narodowej, Edward Krasowski gratulował dyr. Teresie Leśniak i życzył dalszego, tak dynamicznego i różnorodnego w formach pracy, na takim poziomie jaki ukazano, rozwoju tej placówki.

red.

Uniwersalność pisarza z Krosna

Jan Tulik w Bibliotece Narodowej w Warszawie

Spotkanie z Janem Tulikiem - poetą, pisarzem, dramaturgiem i eseistą z Krosna odbyło się w Salonie Pisarzy, w sali Malachitowej Biblioteki Narodowej w Warszawie. Wśród gości byli czytelnicy oraz warszawscy pisarze i krytycy literaccy. Spotkanie prowadziła dr Halina Tchorzewska-Kabata.

Spotkanie rozpoczęło się prezentacją wierszy w wykonaniu autora. Prowadząca spotkanie omówiła twórczość Jana Tulika. Przypomniała, że jest on nie tylko poetą, lecz także autorem powieści. Pierwsza - „Doświadczenie” - uzyskała wyróżnienie w konkursie MAW i była w całości czytana w radiowej „Trójce” przez Marka Kondrata, zaś „Furta” otrzymała prestiżową Nagrodę Fundacji Kultury (za rok 2000). Dr Halina Tchorzewska-Kabata przypomniała dramat „Kontynenty”, zakupiony przez Ministerstwo Kultury i Sztuki (1987) oraz słuchowiska radiowe (nagradzane i emitowane w Programach I, III i Radiu Rzeszów).

– Dany nam został jeden czas i jak go wypełnimy, taką treścią będzie nasze życie; dlatego tak ważne są decyzje, wybory życiowe – mówił Jan Tulik, odpowiadając na pytanie, jak traktuje pojęcie czasu. – Jeśli jesteśmy tu, w Warszawie, nigdy nie dowiemy się, czy teraz nie lepiej byłoby być u siebie, a może w jeszcze innym miejscu. Człowiek został wyróżniony rozumem, lecz jakby jednocześnie ukarany wolną wolą, która wciąż każe mu wybierać; to dla mnie rodzaj grzechu pierworodnego, owo cierpienie z powodu zawsze niepewnych wyborów – dodał Jan Tulik.

– Jan Tulik jest twórcą wybitnym, dlatego prezentacja jego dorobku w tym miejscu jest w pełni uzasadniona, tym bardziej że jego autentyczna skromność powoduje, że nie zabiega on o popularność – powiedział Marek Wawrzekiewicz, prezes ZLP. – O ile się dobrze orientuję, Tulik jest mniej znany w swoim środowisku niż w Warszawie czy w innych dużych i liczących się ośrodkach literackich kraju; Biblioteka Narodowa zaprasza tylko szczególne osobowości i Tulik taką postacią jest bez wątpienia – podkreślił Stefan Jurkowski, poeta i krytyk związany z „Twórczością”. Dorobek literacki Jan Tulika analizowali także Teresa Kaczorowska, stypendystka amerykańskiej Fundacji Kościuszkowskiej oraz poeta Andrzej Gnarrowski. Podkreślali osiągnięcia literackie Jana Tulika, bardzo istotne w kształtowaniu narodowej kultury literackiej. – Dał się poznać jako świetny poeta, jego wiersze w ostatnich wydaniach „Toposu” i w „Gazecie Wybor-

czej” potwierdzają jego wysoką kondycję artystyczną, ale przecież z równym powodzeniem uprawia on eseistykę, krytykę literacką i dramat – dodała Kaczorowska.

– Myślę, że nie ja szukam formy, a forma mnie szuka i nadaje kształt moim pomysłom, stąd ta różnorodność; nie wszystko udaje mi się powiedzieć w konwencji liryki – odpowiedział na to Tulik. Wojciech Marczyk, dziennikarz „Radia dla Ciebie”, mówił o funkcji tradycji i korzeni chrześcijańskich w jego twórczości. Zauważył, że tak w prozie, jak i poezji pisarza z Krosna dominuje bardzo ważna, niekiedy kosmologiczna problematyka, i ten uniwersalizm ceni sobie najwyżej.

Teresa Leśniak

Posiedzenie Zarządu Polskiego Związku Bibliotek Ciechanów, 24-25 kwietnia 2006 r.

W dniach 24-25 kwietnia 2006 r. odbyło się w Ciechanowie V (XXII) posiedzenia Zarządu Polskiego Związku Bibliotek.

Pierwszego dnia, przed południem, uczestnicy odwiedzili Powiatową Bibliotekę Publiczną w Ciechanowie. Zapoznali się z warunkami pracy oraz działalnością Biblioteki. Zwrócili uwagę na dość dziwny model działania biblioteki powiatowej, która posiada 2 filie miejskie, natomiast Miejska Biblioteka Publiczna odpowiadająca de facto za obsługę biblioteczną miasta Ciechanów prowadzi 4 filie w tym samym mieście.

Po obiedzie rozpoczęła się część merytoryczna posiedzenia. Prezes Jan Krajewski przedstawił przyjęty przez członków Zarządu plan działania Związku na rok 2006, w tym:

- organizację kolejnej konferencji międzynarodowej,
- organizację warsztatów szkoleniowych,

- organizację przeniesionego na wrzesień (ze względu na małą liczbę zgłoszeń) wyjazdu szkoleniowego do krajów skandynawskich.

W efekcie ustaleń Prezesa Polskiego Związku Bibliotek na spotkaniu z dyrektorem Zenonasem Vaskeviciusem w Kownie w dniu 10 kwietnia, kolejnym zadaniem Związku będzie podjęcie szerszych działań polegających na organizacji różnego rodzaju spotkań w Polsce i na Litwie, w ramach Porozumienia podpisanego 30 kwietnia 2003 r. ze Związkiem Samorządowych Bibliotek Publicznych Litwy.

Jan Krajewski przedstawił również informację o pracy Krajowej Rady Bibliotecznej podkreślając, że spełnia ona wyłącznie rolę opiniotwórczą i nie ma mocy kierowania wniosków i postulatów do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W dyskusji poruszono wiele problemów bibliotek publicznych w kraju oraz możliwości ich rozwiązania.

Gościem Zarządu była zastępca dyrektora Departamentu Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pani Joanna Cicha, która przedstawiła strukturę i prace Departamentu. Poinformowała również o pracach związanych z przygotowaniem do podpisania umów między Biblioteką Narodową a bibliotekami publicznymi w sprawie dotacji na uzupełnianie księgozbiorów w roku bieżącym oraz o znacznym zaawansowaniu w rozstrzygnięciu wniosków na realizację programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W trakcie dyskusji uczestnicy posiedzenia zaproponowali, by Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przystąpiło do opracowania programu komputeryzacji i informatyzacji bibliotek publicznych. Dotychczasowe wnioski z funkcjonowania bibliotek w strukturach samorządowych wskazują wyraźnie, że przy obecnym systemie finansowania tych zadań nie ma możliwości istotnego postępu i zbliżenia polskich bibliotek do standardów unijnych w tym zakresie. Program ten powinien również uwzględniać system ustawicznego kształcenia bibliotekarzy oraz opracowania systemów związanych z wdrażaniem i rozwojem specjalistycznego oprogramowania. Poinformowano również panią dyrektor Cichą o podjęciu inicjatywy związanej z corocznym systemem spotkań polsko-litewskich będących wynikiem porozumienia z Zarządem Związku Samorządowych Bibliotek Publicznych Litwy.

W dalszej kolejności odbyło się spotkanie z redaktorem naczelnym pism samorządowych „Burmistrz”, „Wójt”, „Sekretarz”, Andrzejem Potoczkiem. Podjęto dyskusję na temat wprowadzenia w pismach stałej części

poświęconej sprawom bibliotek, dzięki czemu informacje o pracy bibliotek docierałyby do szerszego grona odbiorców. Byłby to jednocześnie ogólnopolski kanał informacyjny dla Polskiego Związku Bibliotek pozwalający na przekazywanie treści istotnych dla Związku i jego członków.

Zarząd Polskiego Związku Bibliotek wystosował pismo do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczące wprowadzenia programu operacyjnego, który zabezpieczałby środki finansowe na informatyzację bibliotek publicznych (tekst poniżej).

Teresa Leśniak

Pani Joanna Cicha

*Dyrektor Departamentu Dziedzictwa Narodowego
w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego*

PZB: 25/2006

Szanowna Pani Dyrektor

W imieniu Zarządu Polskiego Związku Bibliotek, zwracam się do pani dyrektor z wnioskiem o podjęcie działań MKiDN w sprawie przygotowania programu informatyzacji bibliotek publicznych.

Od kilkunastu lat trwa w naszym kraju program informatyzacji życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Biblioteki jako instytucje kultury od początku swego powstania służyły informacją swoim użytkownikom. W czasach powszechnej informatyzacji, biblioteki powinny być instytucjami, które wiodą prym w tej dziedzinie i służą w swych lokalnych społecznościach szerokim dostępem do informacji. Obserwując ten proces od wielu lat, dochodzi się do smutnego wniosku, że w oparciu o fundusze samorządowe biblioteki publiczne nie mają szans na dostosowanie się do wymagań współczesności i do średniego poziomu bibliotek krajów UE.

W tej sytuacji wsparcie tego procesu rządowym programem informatyzacji jest nieodzowne, ponieważ jest to zadanie o wiele bardziej kosztowne niż dofinansowanie uzupełniania zbiorów bibliotecznych. Wymaga wysokich nakładów na zakup urządzeń informatycznych a następnie jego permanentnej modernizacji ze względu na bardzo szybki proces jego rozwoju technicznego w tej dziedzinie. Baza sprzętowa to tylko jeden z problemów. W ślad za tym, nieodzowne jest ustawiczne szkolenie kadry bibliotekarskiej, która musi być na bieżąco przygotowana do obsługi urządzeń i programów informatycznych ogólnych i bibliotecznych. Można w tym względzie posłużyć się sprawdzonym systemem szkolenia pracowników bibliotek w Danii, która ma najlepiej funkcjonujące biblioteki w Europie. Trzeci problem to systematyczny rozwój programów informatycznych. Niestety, nie udało się w naszym kraju wprowadzić jednolitego programu w bibliotekach publicznych. MAK, ze względu na cenę jest programem, na który może sobie pozwolić większość mniejszych bibliotek. Nie jest to jednak program spełniający wymogi nowoczesności a jego rozwój jest zbyt powolny. Uzdrowienie sytuacji wymagałoby powołania specjalnego zespołu i wydzielenia go organizacyjnie z innych struktur administracyjnych. Wdrażanie i opracowanie nowych systemów bibliotecznych zarządzanych centralnie, powoli uspokoiłoby sytuację w tym zakresie i nie zmuszałoby bibliotek do poszukiwania ofert i niejednokrotnie nietrafionych zakupów.

Kilka lat temu, biblioteki publiczne nie znalazły swojego miejsca nawet w ustawie o społeczeństwie informacyjnym, pomimo tego, że jako instytucje od zawsze zajmujące się informacją były w pełni do tego predysponowane.

Trwający od lat marazm i brak widocznej poprawy systemowej, skłania nas do wystąpienia z apelem o szybkie podjęcie tego problemu przez kierownictwo Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

*Z poważaniem
Prezes Polskiego Związku Bibliotek*

Jan Krajewski

Chelmsza, 24.05.06 r.

XIX Posiedzenie Zespołu d.s. Bibliografii Regionalnej przy ZG SBP w Krakowie

W dniach 1-2 czerwca 2006 r. uczestniczyłam w spotkaniu bibliografów, którzy zajmują się opracowaniem bibliografii regionalnych. W spotkaniu, dziewiętnastym z kolei, poświęconym bieżącym problemom i wyzwaniom czasu uczestniczyła pięćdziesięcioosobowa grupa bibliotekarzy z kraju. Dwudniowe spotkanie zdominował temat współpracy przy tworzeniu bibliografii regionalnej. Mówiły o tym w swoich komunikatach przedstawicielki bibliotek wojewódzkich z Łodzi (Joanna Kantyka), Lublina (Bożena Lech-Jabłońska) i Wrocławia (Joanna Gaworska - Książnica Dolnośląska). Wymienione biblioteki podjęły próbę współtworzenia bibliografii regionalnej w oparciu o udział bibliotek powiatowych. W tym celu działy informacyjno-bibliograficzne wspólnie z działami instrukcyjnymi przygotowały programy szkoleń, instrukcje dotyczące opracowania bibliografii, powstały zespoły ds. koordynacji prac bibliograficznych. Działania te rozpoczęto przeważnie po roku 2000. Towarzyszyły im również konsultacje w bibliotekach powiatowych, a także wprowadzanie jednolitych programów. Efektem tych działań są opisy bibliograficzne, które np. wpływają do bazy regionalnej WBP w Lublinie i Łodzi (tu są poddawane korekcie i walidacji), a następnie zasilają wspólną bazę regionalną. Najskromniejsze efekty w tej dziedzinie ma Książnica Dolnośląska, która współpracuje z ośmioma bibliotekami (a szkolenia rozpoczęto dopiero w 2004 roku). Temat wspólnej bazy regionalnej podjęli też gospodarze tj. WBP w Krakowie, którzy pracują w programie PROLIB. Wojciech Kowalewski przedstawił „FIDKAR Małopolski” jako szansę dla rozproszonych bibliografii lokalnych. FIDKAR to multiwyszukiwarka, która umożliwia wyszukiwanie w różnych bazach danych za pomocą Z 39.50 - protokołu wyszukiwania i pobierania informacji. Jej zadania to: integracja systemów bibliotecznych (MAK, LIBRA, SOWA) i ujednoczenie formatów baz danych (MARC BN, US MARC).

O rezultatach prac nad bibliografią regionalną Wielkopolski mówiła Beata Nowak z WBP w Poznaniu. Jej wystąpienie zachwyliło mnie szczególnie ze względu na to, że bibliografia opracowywana jest w programie SOWA TPC, która oprócz udoskonalonego systemu zapisu i prezentacji danych pozwala udostępniać bazy regionalne w wersji on line. Biblioteka w Poznaniu wydała przy pomocy tego programu sześć roczników „Książki o Wielkopolsce”, tworzy także inne bazy o charakterze re-

gionalnym: literacką, historyczną dotyczącą Wielkopolski (wspólnie z Instytutem Herdera) i bazę „Nowości regionalne”.

Teoretyczno-praktyczne uwagi na temat bibliografii regionalnej w okresie ostatniego 15-lecia przedstawiła dr hab. Jadwiga Sadowska z Biblioteki Narodowej. Zmieniające się warunki organizacyjno-technologiczne (200% wzrost wydawanych tytułów książek w stosunku do 1990 roku, dwukrotny wzrost tytułów czasopism z 3 do 6 tysięcy, pojawienie się dokumentów elektronicznych, audiowizualnych, dużej masy dokumentów wtórnych) skłania do zadania pytania o rolę bibliografii regionalnych w społecznościach lokalnych dziś, tym bardziej, że obecnie bibliografia spełnia cele naukowe i doraźno-informacyjne. Prelegentka zwróciła uwagę na zamieszanie terminologiczne spowodowane podporządkowaniem bibliografii regionalnej strukturom SINTO i wprowadzeniem normy PN-89/N-01225 (terminologia bibliograficzna), która wprowadziła pojęcie „bibliografia terytorialna” zamiast historycznie naturalnego i właściwego terminu „bibliografia regionalna”. Zmianom organizacyjnym w zakresie prac nad bibliografią regionalną sprzyjało opracowanie formatu MARC BN - MARC 21, ujednoczenie opisu bibliograficznego i ujednoczenie opisu rzeczowego. Dr Sadowska zaproponowała podjęcie badań wykorzystania bibliografii, a odnosząc się do zagadnienia przyszłości bibliografii regionalnej zauważyła, że nowym wyzwaniem technologicznym dla bibliografów będzie włączenie informacji tekstowych (tendencje te już są widoczne). Sugerowała ponadto: tworzenie bibliografii większych terytorialnie, podjęcie rozstrzygnięć w sprawie doboru i selekcji materiałów, decyzji dotyczących baz - czy w trybie klient-serwer, czy bazy rozproszone. Postawiła pytanie o dublowanie prac, a także o nośnik bibliografii proponując tu wydawanie bibliografii selekcyjnej w formie drukowanej. Zachęcała bibliografów do zabiegania o recenzje bibliografii w prasie fachowej.

Podczas posiedzenia wysłuchaliśmy także referatów luźno związanych z zagadnieniami bibliografii regionalnej, a to: „Prawa autorskie twórców dzieła bibliograficznego” (dr Sybilla Stanisławska-Kloc, UJ), „Dobry tezaurus czyli jaki?” (dr hab. Jadwiga Woźniak-Kasperek, UW; UMCS).

Organizatorzy szkolenia pomyśleli też o atrakcjach. Były nimi: spektakl „Sinobrody - nadzieja kobiet” w Teatrze Starym oraz zwiedzanie Biblioteki Jagiellońskiej.

W. Belcik

Klub Miłośników Fantastyki „Elizjum” w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej

Od lutego 2006 roku w drugi i czwarty piątek miesiąca w Saloniku Artystycznym Krośnieńskiej Biblioteki odbywają się spotkania Klubu Miłośników Fantastyki „Elizjum” (wcześniej fani fantastyki spotykali się w Krośnieńskim Domu Kultury).

Klub zrzesza blisko czterdzieści osób - głównie licealistów i studentów. Jego członkowie mają szerokie zainteresowania. Chętnie czytają literaturę fantastyczną polską (S. Lema, A. Sapkowskiego, A. Pilipiuka, E. Białołęcką) i obcą (m. in. J. R. R. Tolkiena, T. Pratchetta, U. K. Le Guin). Sięgają też po fabularne gry wyobraźni (RPG, czyli Role Playing Games: Legenda Pięciu Kręgów, Monastyr, Wampir: maskarada, Cyberpunk 2020). Organizują też konwenty fantastyki „Elizjon” i turnieje gry Magic: the Gathering.

W czasie spotkań w Bibliotece młodzi miłośnicy fantastyki nie tylko dyskutują o literaturze fantastyczno-naukowej, ale dzięki fabularnym grom wyobraźni poznają japońskie legendy, podróżują po świecie płaszczka i szpady, wcielają się w postacie wampirów toczących wojny o władzę i wpływy, przenoszą się do przyszłości, gdzie funkcjonowanie bez „elektronicznych wszczepów” wydaje się niemożliwe.

Informacje o miłośnikach fantastyki można znaleźć na stronie www.elizjum.glt.pl, na której funkcjonuje forum dla osób zainteresowanych działalnością Klubu.

Joanna Łach

XV jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Liderów Kultury Zakopane, 29-31 marca 2006 r.

Ogólnopolska Konferencja Liderów Kultury to jedyne, systematyczne spotkania dla środowisk kultury z terenu całej Polski organizowane od 5 lat.

Głównym celem tegorocznej Konferencji było zaprezentowanie miejsca kultury w strukturze planowania strategicznego w gminach, miastach i powiatach oraz pokazanie możliwości finansowania projektów inwestycyjnych w kulturze.

Głównymi tematami Konferencji były:

- Miejsce kultury w strukturze planowania strategicznego rozwoju miast, gmin, powiatów w aspekcie marketingu terytorialnego.
- Sukces rynkowy w działalności kulturalnej; uwarunkowania, strategie osiągnięcia, bariery.
- Analiza możliwości finansowania projektów inwestycyjnych w dziedzinie kultury w ramach programów operacyjnych Narodowego Planu Rozwoju 2007-2013, współfinansowanych z funduszy strukturalnych, inicjatyw i programów wspólnotowych Unii Europejskiej, EOG oraz Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego.
- Metodyka opracowywania analiz finansowych w studiach wykonalności projektów inwestycyjnych w dziedzinie kultury.

Podczas tegorocznego jubileuszowego spotkania odbyła się GALA JBILEUSZOWA z bogatym programem kulturalnym oraz loterią fantową.

Konferencji towarzyszyła również GIEŁDA DOBRYCH PROJEKTÓW UNIJNYCH W DZIEDZINIE KULTURY, podczas której prezentowano projekty inwestycyjne społeczne i prorozwojowe.

T. Leśniak

Konkurs na dyrektora Biblioteki w Dukli

31 maja 2006 roku został ogłoszony nabór kandydatów na stanowisko dyrektora Biblioteki Publicznej w Dukli.

14 czerwca 2006 r. Komisja Rekrutacyjna, której byłam członkiem, dokonała wstępnej selekcji kandydatów. Analizie poddano dokumenty aplikacyjne pod względem ich zgodności z wymogami formalnymi określonymi w ogłoszeniu o naborze. Do następnego etapu rekrutacji z siedmiu kandydatów Komisja zakwalifikowała cztery osoby: Joannę Szczurek z Dukli, Grażynę Farajewicz z Krosna, Sabinę Białkiewicz-Woźniak z Głojsc i Iwonę Zajac z Zawadki Rymanowskiej.

16 czerwca 2006 r. Komisja Rekrutacyjna zebrała się po raz drugi, by przesłuchać kandydatki.

W wyniku przeprowadzonych rozmów kwalifikacyjnych największą ilość punktów uzyskała Joanna Szczurek. Kandydatka przedstawiła najciekawszą koncepcję funkcjonowania biblioteki i wykazała znajomość zagadnień związanych z poprawnym działaniem biblioteki. Uzyskała pozytywną opinię Komisji i została zarekomendowana burmistrzowi do zatrudnienia w dukielskiej bibliotece.

Bogusława Bęben

Kronika

- 2 stycznia W dziale Gromadzenia i Opracowania Zbiorów rozpoczęła pracę Grażyna Ziembicka, której powierzono stanowisko kierownika Działu. Wcześniej pracowała w Filii nr 4 przy ul. Krakowskiej 124.
- 11 stycznia Otwarto pierwszą w bieżącym roku wystawę w Saloniku Artystycznym. Swoje prace zaprezentowała Elżbieta Wesołkin, malarzka z Sanoka. Były to głównie pejzaże i martwa natura, wykonane techniką akrylu. Na wernisaż przybyło 20 osób.
- 13 stycznia Bibliotekę odwiedziły bibliotekarki ze Svidnika (Słowacja) w celu podpisania umowy na realizację wspólnego projektu.
- 24 stycznia W Oddziale dla Dzieci odbył się konkurs recytatorski dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych pod hasłem „Zabieliło świat”.
- 25 stycznia W cyklu „Środy Literackie” w Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Leonem Chrapko, poetą i prozaikiem z Bóbrki k. Soliny. Autor mówił m.in. o swojej nowej powieści „Tętno”. W spotkaniu uczestniczyło 18 osób.
- 26 stycznia Obradowało Kolegium Biblioteki, które poświęcone było omówieniu sprawozdania za 2005 rok i planów na rok 2006. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy filii miejskich i pozostałych działów Biblioteki.
- 27 stycznia W Saloniku Artystycznym spotkali się członkowie Klubu Miłośników Fantastyki „Elizjum”. Korzystają z pomieszczenia Biblioteki na czas remontu Krośnieńskiego Domu Kultury. Spotkania odbywają się w drugi i czwarty piątek miesiąca.
- 1 lutego Na pełny etat przeszła Joanna Łach, pracownik Działu Informacyjno-Regionalnego, zatrudniona 1 sierpnia ub. r. w wymiarze ½ etatu.
- 7 lutego Członkowie i sympatycy krośnieńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wysłuchali prelekcji dra Bartosza Gałązki zatytułowanej „Kolędy regionu krośnieńskiego”, która miała miejsce w Saloniku Artystycznym. B. Gałązka jest nauczycielem w Zespole Szkół Publicznych nr 5 w Krośnie i zamiłowanym badaczem folkloru i pieśni religijnych Pogorza.
- 8 lutego Około 40 osób przybyło na wernisaż fotografii Stanisława Materniaka, zatytułowany „Parki narodowe USA”. S. Materniak, krośnianin, prezes Krośnieńskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego S.A., członek „Fotoklubu” przy Krośnieńskim Domu Kultury,

jest z zamiłowania podróżnikiem. Fotografuje miejsca, które odwiedza, by potem dzielić się wrażeniami i obrazami na wystawach, głównie w Polsce.

- 22 lutego Ponad 30 osób uczestniczyło w wieczorze poetyckim Bronisławy Betlej, poetki z Jedlicza, której - niestety - z ważnych powodów zabrakło na spotkaniu. Odyła się więc prezentacja tekstów poetyckich w wykonaniu 8 uczennic Gimnazjum nr 3 w Krośnie i rozmowa o twórczości, a właściwie o fenomenie popularności poetki z Jedlicza. Spotkanie odbyło się w Saloniku Artystycznym Biblioteki w ramach cyklu „Środy Literackie”.
- 7 marca W Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie krośnieńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. O zasłużonej dla regionu rodzinie Fastnachtów mówił Waław Fastnacht, kuzyn Adama Fastnacha, autora książek o Sanoku i ziemi sanockiej.
- 8 marca W ramach cyklu „Środy Artystyczne” fotografie, głównie o tematyce przyrodniczej prezentował Janusz Folta, współwłaściciel drukarni „Alfa 2000” w Krośnie. Na wernisaż przybyło 25 osób.
- 21 marca W Filii nr 8 - dla Dzieci odbyła się kolejna edycja konkursu głośnego czytania pod hasłem „Czytam, bo lubię - wiosna”. Wzięło w nim udział 38 uczniów klas II szkół podstawowych nr 4, 8, 14 i 15 z Krosna. Przyznano 3 nagrody i 3 wyróżnienia.
- 22 marca Z czytelnikami spotkał się Mirosław Nahacz, ur. w 1984 r. w Gładyszowie w Beskidzie Niskim, autor powieści o życiu współczesnego pokolenia młodzieży. Nahacz jest autorem powieści: „Bombel”, „Osiem cztery” oraz „Bocian i Lola”. W spotkaniu uczestniczyło 35 osób.
- 23 marca Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krośnieńskiej zorganizowało w Czytelni Głównej Biblioteki promocję książki „Stanisława Tomkowicza Inwentarz zabytków powiatu krośnieńskiego”, którą z rękopisów autora wydali Piotr i Tadeusz Łopatkiewiczowie. Uczestniczyło ok. 100 osób.
- 23-24 marca W międzynarodowej konferencji w Nyiregyhaza (Węgry) uczestniczyły Wanda Belcik i Bogusław Bęben. Konferencja „Związki regionalne współpraca europejska” zgromadziła bibliotekarzy z województwa Szabolcs-Szatmar-Bereg oraz bibliotekarzy z Euroregionu Karpackiego (Polska, Rumunia, Słowacja, Ukraina), w sumie ok. 60 osób (relacja i komunikaty - w numerze).
- 28 marca W wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie odbyła się narada dyrektorów bibliotek powiatowych w woj. podkarpackim, na której przedstawiono m.in. projekt podziału

dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości wydawniczych (36 tys. dla Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej) i informację o stanie bibliotek publicznych w woj. podkarpackim. W naradzie uczestniczyła dyrektor Teresa Leśniak.

- 30 marca W Filii nr 8 - dla Dzieci odbyło się podsumowanie konkursu literackiego dla gimnazjalistów „Kartki z pamiętnika - sceny z życia szkoły”. Wzięło w nim udział 11 uczestników z Gimnazjum Katolickiego oraz gimnazjów nr 1, 2 i 3. Wręczono 3 nagrody i 2 wyróżnienia.
- 6 kwietnia „Wierszyki wielkanocne” recytowali w Filii nr 8 - dla Dzieci uczniowie klas I szkół podstawowych z Krosna.
- 10 kwietnia W Wypożyczalni Główniej i Czytelni Internetowej rozpoczęły pracę Maria Juszczyk i Urszula Stanisz, stażystki.
- 12 kwietnia Wernisaż malarstwa, grafiki i rysunku Marzeny Rostkowskiej w Saloniku Artystycznym. Obecnych było 15 osób.
- 20 kwietnia W Saloniku Artystycznym spotkali się członkowie Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej, by wysłuchać wykładu dr Ewy Beres na temat „Samorząd krośnieński w okresie autonomii - działalność, sylwetki burmistrzów, osiągnięcia”. Uczestniczyło 30 osób.
- 22 kwietnia Bibliotekę odwiedziła 17-osobowa grupa bibliotekarzy z Wojewódzkiej Biblioteki w Zalaegerszeg (Węgry) miasta, z którym Krosno od kilku lat współpracuje. Celem wizyty, oprócz zapoznania się z organizacją Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej, było nawiązanie bliższej współpracy.
- 24 kwietnia W Oddziale dla Dzieci przeprowadzono konkurs pięknego czytania dla uczniów klas III szkół podstawowych. Uczestniczyło 25 osób.
- 25 kwietnia „Profesjonalne komunikowanie się z klientem” to temat szkolenia dla bibliotekarzy z Krosna i powiatu krośnieńskiego, które prowadziła Katarzyna Kwaśniak-Czech. Omówiła m.in. blokady komunikacji z klientem, cechy efektywnej komunikacji, skutki stresu w pracy i strategię radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- 26 kwietnia W Czytelni Główniej odbyło się spotkanie z Joanną Siedlecką, autorką reportażu biograficznych o pisarzach polskich XX wieku (Gombrowiczu, Witkacym, Kosińskim i Herbercie). Uczestniczyły 32 osoby.
- 4 maja W Filii nr 8 - dla Dzieci otwarto wystawę Mateusza Zięby, ucznia klasy I Gimnazjum nr 3 w Krośnie. Na wystawie pokazano 55 obrazów: akwarele, obrazy olejne, i pastele o zróżnicowa-

nej tematyce. Młodego twórcę szczególnie fascynuje woda, co widać szczególnie w akwarelach.

- 10 maja W ramach Tygodnia Bibliotek w Saloniku Artystycznym odbyło się spotkanie z Wojciechem Kochlewskim, „kolekcjonerem pięknych druków” oraz historykiem-amatorem. Prezentował niezwykle cenne pierwodruki Konstytucji 3 Maja i opowiadał o początkach swej pasji bibliofilskiej. Uczestniczyło 27 osób. Większość stanowili uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im M. Kopernika w Krośnie.
- 10 maja Wernisaż malarstwa Dawida Podkula w cyklu „Środy Artystyczne” odbył się w Saloniku Artystycznym Biblioteki. Na wystawie znalazły się prace olejne, pastele i rysunki inspirowane muzyką, przyrodą, a także twórczością mistrzów, m.in. Witkacego. Na wernisaż przybyło 35 osób.
- 11 maja W Czytelni Głównej odbyła się impreza czytelnicza pod hasłem „Korowód bajkowy”, w której wzięło udział 110 dzieci z 5 przedszkoli miejskich w Krośnie. Na spotkanie przybyli również zaproszeni goście: Bronisław Baran, Zbigniew Braja, Anna Dubiel i Zygmunt Rysz - przedstawiciele władz samorządowych Krosna i powiatu krośnieńskiego. Inscenizacje bajek i stroje aktorów oceniało jury. Goście czytali wierszowane utwory Wandy Chotomskiej i Ludwika Jerzego Kerna.
- 15 maja W Fili nr 4 otwarto wystawę malarstwa Agnieszki Słowik-Kwiatkowskiej z Cisnej zatytułowaną „Bieszczadzkie tematy”. Dominujące tematy prac artystki to konie, pejzaże, anioły i kwiaty.
- 18 maja Krośnieńską Bibliotekę Publiczną odwiedziła 45-osobowa grupa Węgrów z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki w Nyiregyhaza w drodze do Krakowa, Wieliczki i Zakopanego. Węgierscy koledzy zwiedzili Bibliotekę Główną i rynek starego miasta.
- 19 maja Biblioteka wspólnie z krośnieńskim Oddziałem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizowała wycieczkę do Zakopanego.
- 20 maja Po raz drugi Starostwo Powiatowe w Krośnie zorganizowało Dzień Działacza Kultury Powiatu Krośnieńskiego. W uroczystości w Muzeum Historycznym - Pałacu w Dukli uczestniczyła dyrektor Teresa Leśniak.
- 23 maja Dr Piotr Łopatkiewicz wygłosił prelekcję „Średniowieczne kościoły drewniane w okolicach Krosna w świetle najnowszych badań naukowych”. Prelekcji która miała miejsce w Saloniku Arty-

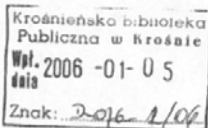
- styczynym Biblioteki, wysłuchało 30 członków Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.
- 24 maja Józef Janowski, archeolog i poeta, odbył swój wieczór autorski w cyklu „Środy Literackie” w Saloniku Artystycznym Biblioteki. Było obecnych 21 osób.
- 25 maja W Filii nr 8 - dla Dzieci uczniowie klas III szkół podstawowych nr 8 i 14 recytowali wiersze znanych poetów polskich w konkursie „O Mamie wiersz Ci powiem...”. Jury przyznało 3 nagrody i 2 wyróżnienia.
- 30 maja W Czytelni Głównej odbyła się międzynarodowa konferencja „Animacja czytelnicza w bibliotekach dziecięcych w Euroregionie Karpackim - perspektywy współpracy”. Uczestniczyły 52 osoby, w tym delegacje bibliotekarek ze Svidnika, Preszowa, Lwowa i Nyiregyhaza. Wygłoszono 4 referaty i 10 komunikatów.
- 5 czerwca W Bibliotece Głównej zorganizowano sprzedaż książek wycofanych ze zbiorów Biblioteki. Kiermasz pod hasłem „Tanie czytanie” trwał do 30 czerwca.
- 12 czerwca Wanda Belcik uczestniczyła w 19. posiedzeniu zespołu d.s. bibliografii regionalnej, które odbyło się w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie (relacja w numerze).
- 14 czerwca W Saloniku Artystycznym Biblioteki odbyło się spotkanie z Mikołajem Łozińskim, autorem powieści „Reisefieber” nagrodzonej w konkursie Fundacji Kultury. W spotkaniu uczestniczyła 25-osobowa grupa uczniów krośnieńskiego Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika.
- 14 czerwca W Saloniku Artystycznym otwarto wystawę malarstwa Urszuli Gortat z Krosna. Na wernisaż przybyło 40 osób.
- 27 czerwca Po raz drugi odbyło się coroczne spotkanie emerytowanych pracowników Biblioteki. Uczestniczyło 11 osób.
- 28 czerwca W Saloniku Artystycznym odbył się wieczór autorski Haliny Kurek, poetki ze Zręcina, nagrodzonej w 2005 roku za najlepszy debiut. Uczestniczyło 11 osób.
- 29 czerwca W Żarnowcu k. Krosna zorganizowano seminarium szkoleniowe dla bibliotekarzy z powiatu krośnieńskiego z udziałem Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, pełnomocnikiem dyrektora Biblioteki Narodowej d.s. współpracy z bibliotekami publicznymi.

oprac. Wanda Belcik

BIBLIOTEKA NARODOWA

al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa 22, tel. 608 29 99 (centrala), tel./fax 825 52 51, e-mail: biblnar@bn.org.pl
Warszawa, dnia 21 grudnia 2005 r.

Pani
Teresa Leśniak
Dyrektor
Krośnińskiej Biblioteki Publicznej
w Krośnie

Droga Tereso

W związku z zakończeniem pracy zawodowej pragnę serdecznie podziękować za wieloletnią współpracę, która była dla mnie źródłem wielu inspiracji, oparciem i przyjemnością.

Dziękuję za okazywaną mi życzliwość i pomoc.

Wyrażam nadzieję, że pełniąc nadal funkcję redaktora naczelnego „Bibliotekarza”, będę miał okazję do dalszych owocnych kontaktów i współpracy.

Proszę przyjąć najlepsze życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku oraz szczerze życzenia satysfakcji zawodowej, zdrowia i pomyślności osobistej.

Serdecznie pozdrawiam

Jan Wołosz

Jan Wołosz

Pełnomocnik Dyrektora Biblioteki Narodowej
ds. współpracy z bibliotekami publicznymi

Wydawca:

Krośnieńska Biblioteka Publiczna

ul. Wojska Polskiego 41

38-400 Krosno

tel.: 432 13 70, 432 13 56, 432 52 35

fax: 436 88 82

e-mail: biblioteka@kbp.krosno.pl

Redaguje Zespół:

*Wanda Belcik, Danuta Grzybek, Bożena Kruczkowska,
Teresa Leśniak, Stanisław Wójtowicz*

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
W KROŚNIE